ČITANKA

Staroslovenskoga Jezika.

Složio

Svećenik Ivan Berčić.

U zlatnom Pragu 1864.

Tiskom c. k. dvorske tiskarne Sinovah Bogumila Haase.

Dopustom Starešinah.

. . . . . linguam (Slavorum ecclesiasticam) inde a saeculo nono, quo apud Slovenos pannonios scribi coepta est, usque ad tempora recentiora in usu fuisse apud omnes gentes slavicas, quae terras inter mare mediterraneum et Moscoviam sitas occupant, apud Bulgaros, quos rectius Slovenos nominabis, Croatas, Serbos et Russos, et singulas linguam hanc a pristina forma ad sermonem sibi natum deflexisse.

Fr. Miklošić
u prvom predgovoru k drugomu izdanju
Lexicona starosl. grčk. lat.

Svietlomu Gospodinu

Frančisku Miklošiću

u mudroslovju i pravdoslovju naučniku, c. k. redovitomu profesoru staroslovenskoga ljuboslovja i staroslov. književnosti, dekanu u ljuboslovnom sboru na bečkom sveučilištu, djelujućemu članu c. k. znanstvene akademije, predstojniku u odboru za izpite učiteljskih novalijah, članu celovačkoga družtva sv. Mohora, počastnomu članu povjestničkoga družtva za Štajersku, dosluživšomu velikomu ravnatelju i bivšemu dekanu profesorah u mudroslovnom sboru bečkoga sveučilišta, vitezu Leopoldova reda, doživotnomu članu gospodske sabornice u carevinskom vieću u Beču, i t. d. i t. d. i t. d.

u znak prijateljstva

namjenjuje
Svećenik Ivan Berčić

. . . [illegible]

[illegible]

Iz božje službe

za dan ss. Cirila i Metuda

po časosl. XIV. v.

Predgovor.

Razprodav u dvie godine sve komade glagolske Chrestomathije tiskane god. 1859, potaknu me prijatelji, a nagovore me ljubitelji staroslovenske knjige, da je opet pretiskam. Tolika želja za djelom, što će svakako pripomoći k oživljenju duha slavjanskih apostolah Cirila i Metuda, bude mi uzrok, da sam Chrestomathiju preinačio, kako će još bolje odgovoriti svrsi, za koju je izdata. Za to sam je razdielio na tri odsjeka, i obogatio poglavji izvadjenimi iz kašnje odkritih il manje poznatih knjigah i ulomakah, a izóstavio nekolike članke manje vriednosti, čim sam umnožio one, koji su starobugarskoga razreda, i prvih vjekovah hrvatskoga. Tako postade ova druga čitanka, kojoj sam još pridao njekoliko poglavjah iz devet nešto rukopisah, a nešto tiskopisah grčkoslovenskoga pisma, potekših koja od najstarije, a koja od mladje dobe. Za ta poglavja u grčkoslovenskom obliku, što sam u čitanki uvrstio, gledao sam, u koliko se je moglo, da su sastavljena, prepisana ili tiskana u onaj viek, od kojega su ista poglavja u glagoljskom obliku, ili barem u obližnji viek. Tim načinom učenjak

imajuć pried očima staroslovenski jezik u obojem pismu, sam će se osviedočiti, koliko su njeka živuća slavjanska nariečja staroslovenštinu nagrdila, a knjiga bit će mu do upute, kako će proučit spomenike obojih azbukavah. Napokon dodao sam ovoj čitanki odmah s početka kratak popis rukopisah i tiskopisah, iz kojih sam poglavja u nju prenio, a na kraju križalku s obima azbukvama.

U Zadru na dan sv. Klimenta Pape i muč. god. 1864.

Svećenik Ivan Berčić.

Kratak Popis
rukopisah i tiskopisah, iz kojih su uzeta poglavja za ovu Čitanku. [1]

I. Bugarski Razred. [2]

1. i 2. Dva lista crkvenih knjigah [3]), što ih nadjè god 1855 prof. Dragutin Adolf Höfler u knjižnici prvostolnoga kapitula u žlatnom Pragu. Bila su prilieppljena nutrnjoj strani zavitka rukopisne knjige XII vieka. Jedan je list IX il X v. i to prenapisak (palimpsest); drugi XI v., a oba su po svoj prilici u Českoj spisana. Dali su ih tiskati Höfler i Pavao Josip Šafařik u zl. Pragu god. 1857 [4]).

3. Klocijev rukopis X il XI vjeka. To je jedan dio poveće knjige, koja je bila vlastitost Ivana Frankapana (Frangipani), ali pokad ovaj umrè u Mletcih, bje svučena svoga zavitka srebrom i zlatom nakitjena, a dio prodan Luci Rajnaldu popu Krčke biskupije (medju 1487—1500). Od ovoga diela darovà

---

[1]) Njeki bi držali, da je staroslovenski jezik kao mati ostalim slavjanskim nariečjem, i zato ga zvali slavjanski jezik staroga nariečja (lingua slavica veteris dialecti), ali nije im mati, nego sestra, samo što je od njih starija. Po dvostručnoj azbukvi, kojom se pisalo, zvali bi ga prije, pa i danas ga zovu glagolski ili cirilski jezik; a za to što se ponajviše u crkvi upotriebilo i upotriebljuje, nazivlju ga svetim, crkvenim, liturgičkim; takodjer pismenim (t. j. izumrlim), slavenskim, i posve pogriešno staroilirskim.

[2]) Prvomu razredu, u kojem ima poglavjah iz rukopisah prve dobe staroslovenštine glagolicom odievene, nadinuh ime bugarski, s uzroka što su ti rukopisi ponajviše u Bugarskoj napisani, i to pismeni malo ne izključivo u tih knjigah upotriebljenimi, čim sliedeće razrede nazvah hrvatskim i ruskim cića velikoga upliva što su u nje imala hrvatsko i rusko nariečje.

[3]) Svi rukopisi i ulomci glagolskoga pisma ovoga popisa jesu na kviru osim zadnjega III razreda pod brojem 15.

[4]) U rukopisih I razreda crkveni je sadržaj po grčkom obredu, a u onih II i III po rimskom.

Rajnaldo vitezu Breisacheru dva kvinterna, koja po smrti viteza (1509) u tvrdjavi Maria-Stein (blizu Kufsteina u Tirolu) dodju u ruke knezu Schnurffu, a kašnje knezu Paridi Klocu (Cloz), u koga se nadjoše god. 1830 prem da ne cieli.[5]) Bartul Kopitar dade ih tiskati grčkoslovenskimi pismeni god. 1836 u Beču pod naslovom „*Glagolita Clozianus.*“ Dva lista jednoga tih quinternah nadju se *u Insbruku* god. 1858, pa ih izda takodjer grčkoslovenskimi pismeni Fr. Miklošić u Beču god. 1860. Sadržaj rukopisu jesu četiri govora svetih otacah, od kojih jedan je cio, a ostali krnjasti.

4. Assemanov ili vatikanski jevandjelistar iz XI v. napisan u Bugarskoj. Nadje ga god. 1738 u Jeruzolimu Josip Assemani, i položi u vatikansku knjižnicu. Sadržuje odsjeke ili perikope četiri jevandjeljah, koji se kroz godinu čitaju na misnoj službi po grčkoiztočnom obredu, još mjesecoslov i jevandjelske dielke, koji se na jutrenji štiju u njeke blagdane. Dr. Fr. Rački prepisa ga god. 1857—60, i sad mu ga u Zagrebu tiskaju.

5. Četverojevandjelje XI v. pisano u Bugarskoj. Ugleda ga god. 1847 Viktor Grigorovič u skitu sv. Bogorodice na Svetoj Gori, pa ga sobom ponese u Kazan, gdje se i sad nalazi [6]).

6. Četverojevandjelje zografsko pisano u Bugarskoj XI v. a nadjeno god. 1843 pok. A. Mihanovičem u zografskom manastiru na S. Gori, odkud bje kašnje odneseno u Petrograd (Pietroburgo). Sinaksar mu je na drugom kraju grčkoslovenskom azbukvom.

7. Ohridski praksapostolar ili apostol (sadržujuć nedjelna i svetačna štenja iz poslanicah i djelah apostolskih) iz XII v.

---

[5]) O. Dunat Fabianić veli, da ti kvinterni bijahu vlastitost Košljunskoga manastira (Cassione) kod Krčkoga otoka.

[6]) Dva lista, koje nadje konsul Ant. Mihanovič (Mat. V, 23 48 i VI, 1—16) ona su izvadjena iz četverojevandjelja, što V. Grigorovič nadje na S. Gori, i stoga toliko u Chrestomatiji, koliko u ovoj Čitanki uvrstio sam poglavja tih listovah medju ona rečenoga četverojevandjelja. Čitaj što napisà Miklošić pod riečju „Glagolitisch“ u Ersch und Gruber's Allgemeine Encyklopedie. Erste Section. LXVIII, str. 420.

napisan u Bugarskoj. Nadjè ga V. Grigorovič god. 1847 u hramu sv. Klimenta u Ohridu, i dobavi ga. On je napisan grčkoslovenski, ali ima na listu 13 petnaest redakah (apost. djel. XVII. 4—7), i na l. 98 opet onoliko (k Jefes. IV, 11—13 s komadom Sinaksara) napisanih glagolicom [7]).

II. Hrvatski Razred.

1. Ulomak časoslova ljubljanske licealne knjižnice iz XII v.

2. Ulomak ili bolje komad lista misala XII v. [8]) koga

---

[7]) Ova se azbukva g l a g o l s k o m nazvala ili od imena četvrtoga pismena iste azbukve g l a g o l i (ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰹ), ili od rieči g l a g o l a t i (ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰⱅⰹ), koja se češtje čuje uz božju službu u povjestničkih odsjekah staroga i novoga uvjeta. Zvali bi je takodjer b u k v i c o m od imena drugoga pismena bukvi (ⰱⱆⰽⰲⰹ), ili j e r o l i m l j a n s k o m (Hieronymianum) po starom predavanju, koje hoće, da je sv. Jerolim njezin osnovatelj, što je nedvojben dokaz njezine starine; napokon zvali su je jošter: s l o v i n s k o m, s l a v i n s k o m, i l i r s k o m i t. d. Po dvostručnom liku pismenah ove azbukve zove se b u g a r s k á ona kojoj su pismena okrugla, a h r v a t s k a kojoj su uglasta. Osim glagolske ima još grčkoslovenska azbukva, koja se obično cirilicom zove. Njeki dan današnji drže, da je sv. Ciril osnovatelj glagolice, a da je Kliment (velicki biskup) njegov učenik prvi upotriebio grčku azbukvu s dodatkom pismenah za slovenske zvuke, kojih u grčkom jeziku nema. Drugi razlože, da je glagolica iz starijih vriemenah, i to osobitost njekih dolnjih Slovjenacah, ali bilo kako mu drago, svakako se dan današnji ponajviše drži, da je glagolica od cirilice starija. Od crkvene cirilice odlikuje se gradjanska (civile) ljepšimi i upravljenijimi lici, i bosančica po njekih pismenih okrnjenih i po nešto preinačenih. Toliko glagolska, koliko cirilska azbukva imaju skoropisno (corsivo) pismenje. V. moj Bukvar staroslov. jez. tiskan u zl. Pragu 1860.

[8]) Stihovi il spjevanja ovoga ulomka dielom grčki a dielom slovienski napisani daju sumnjati, da knjiga, od koje su odkinuti, bijaše namjenjena grčkomu obredu, prem da njekoji od njih služe i za rimski obred, kojemu bi vjerojatnije bilo da je ona pripadala. Spievi koji niesu prama ovomu obredu nalaze se na početku Pentikostara starih izdavanjah, i u Triodiju. Evo ih kako su grčki: *ὅτε τὸν σταυρὸν προσήλωσαν παράνομοι τὸν κύριον τῆς δόξης. Ἐβόα πρὸς αὐτούς: Τί ὑμᾶσ ἤδη ἐκνισα, ἤ ἐν τινι παρώργισα.* (Kada zločinci propinjahu Gospodina slave, zavapi k njim: U čem vas ožalostih, ili u čem vas na srdžbu poticah?) Isti stihovi štiju se u: *Τριῳδιον κατανυκτικον.* *Ἐνετιησιν* 1850: *Ἀκολουθια των ὡρων*

nadjoh ja u Birbinju god. 1848, sada pod brojem 5. medju misalnimi ulomci moje sbirke. Bijaše prilieplјen k nutrnjoj strani zavitka triebniku tiskanomu okolo god. 1507 [9]).

3. Ulomak misala XII v. sačuvan u Zagrebu kod velikoga župana Ivana Kukuljevića Sakcinskoga.

4. Ulomci crkvene knjige iz XII v. što prilieplјeni, što prišiveni nutrnjoj strani zadnje korice neke knjige od XIV v. spisane bosančicom i glagolicom. Nadje je gosp. Josip Petris vrbnjićanin u svojoj otačbini. Ljetos sam za nju doznao, te je razgledao i prepisao ulomke.

5. Ulomak časoslova napisana XII v. prilieplјen i prišiven nutrnjoj strani zavitka II časoslova (god. 1391) vrbničke crkve, koga sam ljetos odliepio i prepisao.

6. Ulomak časoslova XII v. sačuvan u Zagrebu kod I. Kukuljevića.

7. Ulomak časoslova XIII v. u licealnoj ljubljanskoj knjižnici.

8. Dva ulomka časoslova XIII v. nadjena na Korčuli prilieplјena nutrnjoj strani zavitka neke rukopisne knjige. Primih ih na dar god. 1862, i sada su pod br. 51. časoslovnih ulomakah moje sbirke.

9. Dva ulomka, il bolje po komad dvaju listovah časoslova napisana XIII v. koje god. 1850 najdoh u Tkonu prilieplјene nutrnoj strani zavitka rukopisne knjige XVII v. Nose broj 9. časosl. ulomakah moje sbirke.

10. I[vi] časoslov vrbničke crkve (župničke) bez zadnjega kraja. Sadržaje Proprium de tempore [10]).

11. Ulomak časoslova XIII v. koga nadjoh god. 1851 u

τῆς μεγάλης παρασκευῆς str. 392. Ὅτε σὲ σταυρῷ προσήλωσαν παράνομοι τὸν κύριον τῆς δόξης, ἐβόας πρὸς αὐτούς. Τί ὑμᾶς ἐλύπησα; ἢ ἐν τίνι παρώργισα. (Kada te na križu propinjahu zločinci, Gospodina slave, zavapi k njim: Što vam učinih, ili u čem na srdžbu poticah?)

[9]) U mojoj sbirci ima do 45 misalnih, i do 60 časoslovnih ulomakah, od kojih jedan jedini na pamučnoj hartiji.

[10]) Mnogi, ter mnogi su staroslovenski rukopisi, koji tečajem vriemena poginuše. Što se glagolskih tiče, dosta je sravnati današ-

u selu Ugljanu (na otoku istoga imena), a čuvam pod brojem 35. časoslovnih ulomakah.

12. Ulomak, il bolje po komad lista časoslova XIII v. što god. 1850 nadjoh u Birbinju. Bijaše prilieplјen nutrnjoj strani koricah knjižice XVII v. Sada je pod brojem 2. časoslovnih ulomakah moje sbirke.

13. Ulomak, il bolje komad lista misala napisana XIII v. što ga god. 1856 nadje u Rabu učeni svećenik Ivan Gurato, i posla mi na dar. Čuva se kod mene pod br. 22. misalnih ulom.

14. Časoslov s misalom u kratko složenim i s obrednikom, napisan XIV v. a kašnje prenesen u kr. parižku knjižnicu, gdje se čuva medju slavj. rukop. pod broj. 11. [11]).

---

nji broj rukopisnih misalah i časoslovah Vrbničke crkve, koji su u sve šest, s brojem liturgičkih knjigah, što se u njoj nalazilo u XV, XVI i XVII vieku. Taj nam je broj sačuvan u tri bilježke, koje su u knjigah rečene crkve glagolicom pisane, al hrvatskim nariečjem. Prva se štije u časoslovu god. 1391, i evo je: [illegible] (aedituus) [illegible] (thesaurus) [illegible] (Commune Sanctorum) [illegible]. Drugu nadjoh u knjižnici XVII. v. [illegible]. Tretju ima ista knjižica, i ovako glasi [illegible] (8 listopada) [illegible] (bivšega) [illegible] . . .

[11]) Čitaj: Martinof: Les manuscrits slaves de la Bibliothèque impériale de Paris avec un calque: Paris 1858, str. 70—76.

15. Časoslov, što napisà u Senju god. 1359 žakan
(clericus) Kirin, a ne Ivan. Čuva se u zl. Pragu a knjiž-
nici kneza Lobkovica.

16. Misal, što napisà god 1368 krbavski knez Novak,
Petrov sin, vitez Ludovika ugarskoga kralja, koga god. 1405
kupiše za crkvu sv. Jelene i sv. Petra u Nugli (u Istriji).

17. Ulomak misala XIV v. sačuvan u zl. Pragu, možda na-
pisan u Emauskom samostanu.

18. Časoslov napisan god. 1379 po svoj prilici u Tribiho-
vićih (u senjskoj biskupiji). Ima Proprium de tempore, a čuva
se u knjižnici rimske Propagande. Ovo je drugi svezak.

19. Pašmanski časoslov napisan medju god. 1312—1382.
Sadržava sva četiri diela rim. časoslova. Poviedalo še, da je bio
vlastitost nadbisk. Karamana, a sadašnji pašmanski župnik Juraj
Baćinić, začastni kanonik prvostolne zadarske crkve, kupì ga u ba-
štinikah Grgura Burića (✝ 1821) takodjer pašmanskoga župnika.

20. Misal napisan god. 1387 u Omišlju (Castelmuschio na
krčkom otoku). Sada je u Rimu u propagandinoj knjižnici.

21. II[i] časoslov vrbničke crkve napisan god. 1391, koj
nije nego Proprium Sanctorum.

22. Remsko jevandjelje ili „Texte du Sacre", il Sazavo-
Emausko jevandjelje. Dva su diela ovoj knjizi. Sadržaj prvomu
dielu uredjen je po grčkom obredu s grčkoslovenskimi pismeni,
a bje napisan početkom XIV v. Cěsar Dragutin IV kupì ga kao
rukopis sv. Prokopa (✝ 1053) opata sazavskoga samostana (u
Českoj), koj obstojà od god. 1030—1096, pa ga darovà sa-
mostanu, što je on isti utemeljio u Emausu (u zl. Pragu). Be-
nediktinski redovnici toga god. 1395 nadometnuše nekoliko
listovah, na kojih glagolski napišu štenja prama rimskomu obredu,
pa nakite i ukrase svu knjigu zlatom, dragim kamenjem i moćmi
svetacah, da bi im se njom služio opat kad bi svečano misu
pjevao [12]). God. 1419 odnesu je Husiti i pošalju u Carigrad,

[12] Slovensko-rimska služba božja od god. 1348 do husitskih
bojevah bijaše upotriebljena u Emauskom samostanu u zl. Pragu
od Benediktinacah, od kojih prvi možda bijahu iz Tkonskoga ma-

odakle je god. 1546 njeki Paleokapas slikar donese u Tridenat,
gdje je na saboru kupi Dragutin lotarinski stožernik (✝ 1574),
koj kao remski nadbiskup poklonì je svojoj crkvi. Na njoj su
francuzki kralji, možda namah od sliedeće godine [13]) pa sve do
prevrata prošastoga vieka polagali zakletvu prigodom njihova
krunisanja [14]). Englez Ford Hill ugleda tu knjigu god. 1797,
pa zatim buduć vidio u Beču glagolski misal god. 1359, ne
uzboja se tvrditi, da je pismo toga misala jednako drugo-
mu dielu remskoga jevandjelja, čim na suprot Petar veliki,
ruski car, god. 1717 reče, da ako i prvi dio jest cirilski, drugi
mu svakako nije slovjenski. Kad zapoviedju prvoga konsula

nastira (kod Pašmana u Dalmaciji) uzdignuta još XI v. il iz Omi-
šljanskoga (na krčkom otoku).

[13]) Stožernik Dragutin god. 1547 pomaza kraljem Enrika II.

[14]) U njekom popisu remske crkve štije se: „Inventaire des re-
liquaires, chasses, joyaux, calices, croix, vaisseaux dor et dargent ap-
partenant à l'église et fabrique de Notre Dame de Rheims, faict et
renouvelle et extraict (en 1669) sur les anciens inventaires desdicts
reliques et ornaments" etc.

„Item un liuvre dans lequel sont ecrits les Evangiles en langue
greque et siriaque,"

a na kraju drugom mnogo poznijom rukom:

„selon d'autres en sclavonique; du donde mondict seigneur
cardinal de Loraine faict la veille de Pasques 1574. I celui couvert
d'argent doré d'un costé auec plusieurs pierres et cinq cristaux
sous lesquelz sont Plusieurs reliques, scauoir une croix du bois de
la vray croix et des reliques de sainct Pierre et sainct Philippes
apotres de sainct Siluestre pape, de sainct Cyrille, de saincte
Marthe, saincte Marguerite de l'Espagne et de la seinture Notre-
Seigneur aux quatre coings sont les figures d'argent emaillé de
laigle, de lhome ledict liure provient aussy du Tresor de Con-
stantinople et on tient venir de saincte Hierôm et pese six marcs
six onces." God. 1782 bilo je napisano na daščici, koja je přiložena
bila k rukopisu: „Ce texte a été donné à l'eglise de Reims par le
cardinal de Lorraine en 1574. La tradition est quil provient du
Trésor de Constantinopole, et qu'il a été tiré de la bibliothéque de
Saint-Jerôm. La première partie du livre est en caractères serviens
. . . . et en lanque orientale; la seconde est en caractère illyriens
. . . . et en langue indienne ou sclavonique . . . . . LE ROI
PRETE SERMENT LE JOUR DU SACRE SUR CE LIVRE dont
le couvercle est garni" etc.

Napoleona Bonaparte ostanci rukopisah bješe unešeni u municipalne knjižnice, unieše i remsko jevandjelje u občinsku knjižnicu grada Reims, ali bez zavitka, i okrnjeno na oba kraja. [15]) Učeni Rus Turgenev, Francuz Paris, Niemac Alter oglasili su ga god. 1837. Za tim ruski car Nikola I dade ga kamenotiskom snimit u Parižu god. 1843. i B. Kopitara priloži mu podugačak predgovor latinski. [16]). God. 1846: Venceslav Hanka dade ga grčkoslovenskimi pismeni pečatat u Pragu su dvâ snimka [17]).

23. III[i] časoslov vrbničke crkve okrnjen na oba kraja. Dolazi od XIV vieka, a sadržaj mu je Proprium de tempore.

24. IV[i] časoslov XIV v. vrbničke crkve, okrnjen na oba kraja; u njem je samo Proprium Sanctorum.

25. Ulomak časoslova XIV v. što ga čuvaju u muzejnoj knjižnici u zl. Pragu.

26. Ulomci misala XIV v. koje sam god. 1859 našao u selu Ugljanu, a držim ih pod br. 19. misal. ulom.

27. Ulomak misala XV v. što nadjoh u Prviću god. 1849, a čuvam pod brojem 1. misal. ulom.

28. Ulomak misala XV v. našast u Zadru u manastiru Tretoredacah sv. Franc. što je sad uz crkvu sv. Mihovila, a prije bijaše uz onu sv. Ivana [18]).

---

[15]) Pisalo se je, da za francuzkoga prevrata netko ukrade knjigu, pa je kašnje povrati okrnjenu.

[16]) Ovomu izdanju sliedeći je naslov: Evangelia slavice quibus olim in Regum Francorum oleo sacro inungendorum solemnibus uti solebat ecclesia remensis vulgo Texte du Sacre ad exemplaris similitudinem descripsit et edidit Silvestre ordinis Gregorii Magni unus e Praefectis aliorumque ordinum eques. Lutetiae Parisiorum 1843.

[17]) Glasoviti Tommaseo u „Dizionario estetico. Milano 1859,“ o ovom spomeniku veli: „ . . . . Intorno a questo volume si adunano le memorie di Boemia e di Grecia, di Reims e di Trento, d'imperatori russi e di re francesi, di dotti inglesi, francesi, russi, tedeschi, d'un pittore e d'un cardinale, del crisma e del sangue reali, di due eresie e di due troni caduti, d'una grande rivoluzione e d'un grande concilio.“

[18]) Ovaj ulomak misala kao i onaj časoslova, iz kojega ima njekoliko redakah u mojoj Chrestomathiji na str. 107—108 pod brojem 29, može biti, da su ostanci povećih ulomakah, što je M. Karaman vidio u samostanu uz crkvu sv. Ivana.

29. Misal napisan god. 1442. a sačuvan u knjižnici Zagrebačkoga nadbiskupa.

30. Misal napisan medju god. 1435–1450 njekim popom Markom na Luci u sv. Luke (u bivšoj ninskoj, a sada u senjskoj biskupiji). XVI vjeka bijaše u Dobrinju (na Krčkom otoku), a odatle ga prenili u knjižnicu rimske Propagande.

31. Misal što god. 1456 napisà Toma naddjakon senjski i namjestnik biskupa Jandrije. Još od XVI vieka nalazi se u Vrbniku u župničkoj crkvi.

32. Misal napisan god. 1463 čuva se u Vrbničkoj crkvi.

33. Ulomak mučenikoslovja (martyrologium), što Ivan Petar Marija Cerroni slovak nadje prilieplјen zavitku njeke knjige, i poslie smrti († 1826) bje s ostalimi njegovimi knjigami prodan, al se ne zna komu. Dobrovsky bijaše prepisao prve redke i tiskom ih priobćio učenomu svietu.

34. Misal prvi put tiskan god. 1483. po svoj prilici u Mletcih.

35. Časoslov napisan u vinodolskom Bribiru popom Mihovilom god. 1485, a kašnje prenesen u Propagandinu knjižnicu u Rimu.

36. Časoslov, što god. 1493—1495 napisà na Grobniku pop Martinac rodom Lapčanin za fratre sv. Pavla namastira sv. Marije pod Novim.

37. Trebnik ili obrednik tiskan po svoj prilici u Senju okolo god. 1507. Jedan komad nešto okrnjen našao sam god. 1849 u Birbinju.

38. Misal tiskan po svoj prilici oko god. 1507 u Senju. Jedan iztisak bez prvih i zadnjih listovah nadje u Pakoštanih djak Srećko Bakija god. 1863, a ja nadjoh jedan list toga izdanja još god. 1849, pa još druga dva lista god. 1854.

39. Obrednik III reda sv. Frane s kratkim ljetopisom. Složi ga i napisà god. 1512 na Rabu i Zaglavi Šimun Klementović

rodom iz Lukurana Franovac toga reda. Dan današnji čuva se kod državnika toga reda [19]).

40. Misal tiskan god. 1528 u Mletcih brigom Fra Pavla modrušanina konventvalca sv. Frane.

41. Misal što god. 1531 dade tiskati na svoje troške i u svojoj kući na senjskoj Rieci Šimun Kožičić ili Benja zadranin, modruški biskup.

42. Časoslov s misalom u kratko složenim i s obrednikom, što god. 1561 dade tiskati u Mletcih Nikola Brozić omišaljski (Castelmuschio) pleban.

III. Ruski Razred.

1. Misal tiskan god. 1631 u Rimu troškom Propagande, i to po zapoviedi Urbana VIII Pape. Priredio ga malobratjanin Rafael Levaković Jastrebćanin, kašnje ohridski nadbiskup.

2. Časoslov tiskan god. 1648 u Rimu zapoviedju Inocenca Xa troškom Propagande. Priredio ga R. Levaković, al pomagao mu oko psaltira Metud Terlecky rusinski biskup.

3. Časoslov tiskan u Rimu god. 1688, zapoviedju Pape Inocenca XI a troškom Propagande. Ivan Pastrić splietski pop nastoja, da se prepečati, dodav mu njekoliko molitavah i štenjah za novije svetce.

4. Bukvar tiskan u Rimu kod Propagande god. 1693 pod naslovom „Psalterić.“

5. Misal tiskan u Rimu god. 1706 troškom Propagande, a to nije drugo do novo izdanje misala god. 1631, što bje povjereno I. Pastriću, koj mu na kraju dodà prevod njekoliko misah za novije svetce.

6. Misal za mrtve tiskan god. 1707 u Rimu kod Propagande. Ovim misalom bje izdano naponase ono što je za mrtvačku službu bilo u misalu god. 1706.

[19]) Slovensko-rimskim obredom služahu se od XV v. tretoredci sv. Frane u Dalmaciji, Kvarneru i Istriji, pa se služe i dan današnji ako izuzmemo Istriju, u kojoj nema više njihovih mostirah.

7. Misal tiskan u Rimu god. 1741 od Propagande. Pregledà ga i priredi svećenik Mate Karaman, spljetjanin iz velikoga varoša, najprije osorski biskup, pa zadarski nadbiskup. Pripomogao mu u tom poslu osorski naddjakon Mate Sović.

8. Bukvar tiskan god. 1753 u Rimu troškom Propagande i nastojanjem M. Karamana. Na svakoj desnoj strani štije se cirilicom što lieva stranka ima glagolicom. Na svršetku dodana je kratka razprava: „Matthaei Caraman archiepiscopi Jadren. In alphabetum Illyricum expositio.“

9. Bukvar tiskan u Mletcih god. 1763.

10. Molitvenik t. j. molitve prije i poslie mise za svećenike. Pripravi ga i dade tiskati u Mletcih god. 1765 O. Antun Juranić tretoredac sv. Frane, državnik i apostolski ex-general.

11. Misal mrtvački tiskan god. 1767 u Rimu kod Propagande Ovo je drugo izdavanje misala god. 1707.

12. Bukvar tiskan god. 1788 u Rimu.

13. Časoslov tiskan god. 1791 u Rimu u 2 svezka troškom Propagande. Priredi ga od rujna 1787 do 1791 rabljanin Ivan Petar Gocinić (Galzigna), koj zatim postade prije trogirskim pa rabskim biskupom.

14. Dodatak k časoslovu tiskan u Rimu troškom Propagande god. 1791 (t. j. služba božja za svetce, koji se štuju u njekih miestih). Prevede Gocinić pomoću O. A. Juranića [20]).

15. Bukvar što O. Baus tretoredac sv. Frane god. 1823 napisà na Prviću.

Dodatak.

1. Ostromirovo jevandjelje, koje napisà god. 1056—57 djakon Grigorij za Josipa Ostromira posadnika Novoga (Novogorod) i rodjaka kijevskoga kneza Izjaslava. Po smrti carice

[20]) Osim staroslovenskih knjigah glagolicom tiskanih, i navedenih u ovom popisu nema nego četiri Bukvara tiskana u Rimu, Mletcih i na senjskoj Rieci; al hrvatskim jezikom i istimi pismeni ima do osam tiskanih u Senju, na senjskoj Rieci, u Rimu i u Mletcih, ne brojeć 14 knjigah, koje Protestanti dadoše bez uspjeha tiskati medju 1560—64 u Norimbergi i u Tubingi.

Katarine II nadju ga u njezinih sobah, pa ga prenesu u carsku knjižnicu. Izdà ga Aleksandar Vostokov u Petrogradu god. 1843.

2. Suprasalski sbornik XI vieka, koj se njegda čuvao u opatiji Basiljanah u Supraslu kod Vilne. Jedan dio izvornoga rukopisa ujedno s prepisom ciele knjige čuva se u licealnoj knjižnici u Ljubljani. Sadržaje žitja svetacah i njekoliko govorah. Miklošić izdà ga god. 1851 u Beču.

3. Ulomci psaltira s tumačenjem iz XI v. vlastitost kijevskoga metropolite Evdjenija, a sada kod ruskih akademikah Keppena i Pogodina.

4. Bolonjski psaltir s tumačenjem, pisan u Bugarskoj pod kraljem Asjenom (1185—1195), koj posried grčkoslovenskoga pisma ima tri stiha glagolicom upisana. Čuva se u Bolonji u knjižnici kanonikah sv. Avgustina kod sv. Spasitelja.

5. Šišatovački apostol. Napisà ga god. 1324 u gradu Žrielu kod Peći koludar Damjan, a čuva se u šišatovačkom manastiru na Fruškoj Gori. Đadè ga tiskat Miklošić u Beču god. 1853.

6. Nikoljsko jevandjelje XIII vieka. Nadjoše ga u njekom manastiru u Srbiji, a sada je u narodnoj knjižnici u Beogradu. Izdà ga tiskom na svjetlost Juraj Daničić u istom Beogradu g. 1864.

7. Ostrožka biblija t. j. Sveto Pismo obojega uvjeta pečatano u Ostrogu god. 1581 [21].

8. Psaltir, što Jerolim Zagurović god. 1569 dadè tiskati u Mletcih.

9. Molitvenik napečatan u Lavovu god. 1768 dopustom Antonija Levickoga apostolskoga protonotarija ili ti prvobilježnika

21) Jedan iztisak te biblije nalazi se dan današnji u knjižnici kapitula stolne šibeničke crkve, komu ga zajedno s českom biblijom god. 1596 i s liturgičkom knjigom, god. 1615 iz Rima posla na dar uz vlastito pismo Šibenčanin Faust Vrančić (Veranzio) Čanadski biskup. U tom cielom iztisku štije se zabilježeno na zadnjem listu: афп мца іюла ві дн҃ь (12 srpnja 1580), a u drugom iztisku istoga lista ima: афпа мца авгоуста ві дна (12 kolovoza 1581); jer valja znati, da u istoj knjizi zadnji je list s njekimi promjenami po dva puta tiskan. Srav. J. Dobrovsky Institutiones linguae slavicae dialecti veteris etc. Vindobonae 1822 str. L.

I. DIO.

IZGLEDI

IZ RUKOPISAH BUGARSKOGA RAZREDA.

IX. ILI X. VIEK.

1. i 2. Ulomci crkvenih knjigah našasti u Pragu.

a. Svietilne.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

b. Spriednice, Sjedilne i Blagoslov na dan Gospodinove Muke.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

XI. VIEK.

3. Iz Klocijeva Rukopisa.

Govor na veliki petak.

r. 554—751.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4. Iz Assemanova Jevandjelistara.

Mat. XVIII. 10—20.

[illegible]

ⰻⰿⱏ . ⰻⰴⰵⰶⰵ ⰱⱁ ⰵⱄⱅⰰ ⰴⱏⰲⰰ ⰾⰻ ⱅⱃⰻⰵ ⱄⱏⰱⱏⱃⰰⱀⰻ ⰲⱏ
ⰻⰿⱔ ⰿⱁⰵ, ⱅⱆ ⰵⱄⰿⱐ ⱂⱁ ⱄⱃⱑⰴⱑ ⰻⱈⱏ.

Iv. I. 18—28, 35—52.

ⰱⱁⰳⰰ ⱀⰻⰽⱏⱅⱁⰶⰵ ⱀⰵ ⰲⰻⰴⱑ ⱀⰻⰽⱁⰾⰻⰶⰵ: ⱀⱏ ⱅⱏⰽⱏⰿⱁ
ⰻⱀⱁⱍⱔⰴⱏⰹ ⱄⱏⰹⱀⱏ, ⱄⱏⰹⰻ ⰲⱏ ⰾⱁⱀⱑ ⱁⱅⱐⱍⰻ, ⱅⱏ ⰻⱄⱂⱁⰲⱑ-
ⰴⱑ · ⰻ ⱄⰵ ⰵⱄⱅⱏ ⱄⱏⰲⱑⰴⱑⱅⰵⰾⱐⱄⱅⰲⱁ ⰻⱁⰰⱀⱁⰲⱁ, ⰵⰳⰴⰰ
ⱂⱁⱄⱏⰾⰰⱎⱔ ⰻⱓⰴⰵⰻ ⱁⱅⱏ ⰻⰵⱃⱆⱄⰰⰾⰻⰿⰰ ⰻⰵⱃⰵⱑ ⰻ ⰾⰵⰲ-
ⰳⰻⱅⱏⰹ, ⰴⰰ ⰲⱏⱂⱃⱁⱄⱔⱅⱏ ⰻ: ⱅⱏⰹ ⰽⱅⱁ ⰵⱄⰻ? ⰻ ⰻⱄⱂⱁ-
ⰲⱑⰴⰰ, ⰻ ⱀⰵ ⱁⱅⰲⱃⱐⰶⰵ ⱄⱔ, ⰻ ⱂⱁⰲⱑⰴⰰ: ⱑⰽⱁ ⱀⱑⱄⰿⱏ ⰰⰸⱏ
ⱈⱃⰻⱄⱅⱁⱄⱏ · ⰻ ⰲⱏⱂⱃⱁⱄⰻⱎⱔ ⰻ: ⱍⱐⱅⱁ ⱆⰱⱁ ⱅⱏⰹ ⰵⱄⰻ?
ⰻⰾⰻⱑ ⰾⰻ ⰵⱄⰻ? ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ: ⱀⱑⱄⰿⱐ · ⱂⱃⱁⱃⱁⰽⱏ ⰾⰻ
ⰵⱄⰻ ⱅⱏⰹ? ⰻ ⱁⱅⰲⱑ: ⱀⰻ · ⱃⱑⱎⱔ ⰵⰿⱆ: ⰽⱅⱁ ⰵⱄⰻ? ⰴⰰ ⱁⱅⱏ-
ⰲⱑⱅⱏ ⰴⰰ(ⰿⱏ) ⱂⱁⱄⱏⰾⰰⰲⱏⱎⰻⰻⰿⱏ ⱀⱏⰹ · ⱍⱐⱅⱁ ⰳⰾⰰⰳⱁ-
ⰾⰵⱎⰻ ⱁ ⱅⰵⰱⱑ ⱄⰰⰿⱁⰿⱐ? ⱃⰵⱍⰵ: ⰰⰸⱏ ⰳⰾⰰⱄⱏ ⰲⱏⱂⰻⱓⱎⱅⰰ-
ⰳⱁ ⰲⱏ ⱂⱆⱄⱅⱏⰹⱀⰻ: „ⰻⱄⱂⱃⰰⰲⰻⱅⰵ ⱂⱆⱅⱐ ⰳⱁⱄⱂⱁⰴⱐⱀⱐ,“ ⱑⰽⱁ
ⱃⰵⱍⰵ ⰻⱄⰰⰻⱑ ⱂⱃⱁⱃⱁⰽⱏ · ⰻ ⱂⱁⱄⱏⰾⰰⱀⰻⰻ ⰱⱑⰰⱈⱆ ⱁⱅⱏ ⱇⰰⱃⰻ-
ⱄⰵⰻ. ⰻ ⰲⱏⱂⱃⱁⱄⰻⱎⱔ ⰻ, ⰻ ⱃⱑⱎⱔ ⰵⰿⱆ: ⱍⱐⱅⱁ ⱆⰱⱁ ⰽⱃⱐ-
ⱎⱅⰰⰵⱎⰻ, ⰰⱎⱅⰵ ⱅⱏⰹ ⱀⱑⱄⰻ ⱈⱃⰻⱄⱅⱁⱄⱏ, ⱀⰻ ⰻⰾⰻⱑ, ⱀⰻ ⱂⱃⱁ-
ⱃⱁⰽⱏ? ⱁⱅⰲⱑⱎⱅⰰ ⰻⰿⱏ ⰻⱁⰰⱀⱏ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱔ: ⰰⰸⱏ ⰽⱃⱐⱎⱅⰰⱓ
ⰲⱏⰹ ⰲⱏ ⰲⱁⰴⱑ, ⱂⱁ ⱄⱃⱑⰴⱑ ⰶⰵ ⰲⰰⱄⱏ ⱄⱅⱁⰻⱅⱏ, ⰵⰳⱁⰶⰵ
ⰲⱏⰹ ⱀⰵ ⰲⱑⱄⱅⰵ, ⰳⱃⱔⰴⱏⰹⰻ ⱂⱁ ⰿⱀⱑ, ⰻⰶⰵ ⱂⱃⱑⰴⱏ ⰿⱀⱁⱓ
ⰱⱏⰹⱄⱅⱏ, ⰵⰿⱆⰶⰵ ⰰⰸⱏ ⱀⱑⱄⰿⱐ ⰴⱁⱄⱅⱁⰻⱀⱏ ⱁⱅⱃⱑⱎⰻⱅⰻ ⱃⰵ-
ⰿⰵ(ⱀⰵ) ⱄⰰⱂⱁⰳⰰ ⰵⰳⱁ · ⱄⰻⰻ ⰲⱏ ⰲⰻⱚⰰⱀⰻⰻ ⰱⱏⰹⱎⰵ ⱁⰱ ⱁⱀⱏ
ⱂⱁ(ⰾ)ⱏ ⰻⱁⱃⰴⰰⱀⰰ, ⰻⰴⰵ ⰱⱑ ⰻⱁⰰⱀⱏ ⰽⱃⱐⱄⱅⱔ

. . . . . . ⱄⱅⱁⱑⱎⰵ ⰻⱁⰰⱀⱏ, ⰻ ⱁⱅⱏ ⱆⱍⰵⱀⰻⰽⱏ ⰵⰳⱁ
ⰴⱏⰲⰰ. ⱆⰸⱃⱑ ⰶⰵ ⰻⱄⱆⱄⰰ ⰳⱃⱔⰴⱆⱎⱅⰰ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ: ⱄⰵ,
ⰰⰳⱀⰵⱌⱐ ⰱⱁⰶⰻⰻ · ⰻ ⱆⱄⰾⱏⰹⱎⰰⱎⰵⱅⰰ ⰻ ⱁⰱⰰ ⱆⱍⰵⱀⰻⰽⰰ ⰳⰾⰰ-
ⰳⱁⰾⱓⱎⱅⰰ, ⰻ ⱂⱁ ⰻⱄⱆⱄⱑ ⰻⰴⱁⱎⱔ · ⰻ ⱁⰱⱃ(ⰰ)ⱎⱏ ⱄⰵ
ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ, ⰻ ⰲⰻⰴⱑⰲⱏ ⱑ ⱂⱁ ⱄⰵⰱⱑ ⰻⰴⱆⱎⱅⰰ, ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ
ⰻⰿⰰ: ⱍⰵⱄⱁ ⰻⱎⱅⰵⱅⰰ? ⱁⱀⰰ ⰶⰵ ⱃⰵⰽⱁⱄⱅⰰ ⰵⰿⱆ: ⱃⰰⰱⰻ, ⰵⰶⰵ
ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰵⱅⱏ ⱄⰵ ⱄⱏⰽⰰⰸⰰⰵⰿⱁ ⱆⱍⰻⱅⰵⰾⱓ, ⰽⱏⰴⰵ ⰶⰻⰲⰵⱎⰻ?

ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰻⰿⰰ: ⱂⱃⰻⰴⱑⱅⰰ, ⰻ ⰲⰻⰴⰻⱅⰰ · ⱂⱃⰻⰴⱁⱄⱅⰵ ⰶⰵ ⰻ
ⰲⰻⰴⱑⱄⱅⰰ, ⰽⱏⰴⰵ ⰶⰻⰲⱑⰰⱎⰵ, ⰻ ⰱⱏⰹⱄⱅⰰ ⱆ ⱀⰵⰳⱁ ⰴⱐⱀⱐ ⱅⱏ:
ⰳⱁⰴⰻⱀⰰ ⰶⰵ ⰱⱑ ⱑⰽⱁ ⰴⰵⱄⱔⱅⰰⱑ · ⰱⱑ ⰶⰵ ⰰⱀⰴⱃⱑⰰ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ
ⱄⰻⰿⱁⱀⰰ ⱂⰵⱅⱃⰰ ⱁⰴⰻⱀⱏ ⱁⱅⱏ ⱁⰱⱁⱓ ⱄⰾⱏⰹⱎⰰⰲⱏⰹⱎⱓⱓ ⱁⱅⱏ
ⰻⱁⰰⱀⰰ. ⰻ ⱂⱁ ⱀⰵⰿⱏ ⱎⱏⰴⱏⰹⱎⱓⱓ · ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ ⱄⱐ ⱂⱃⱑⰶⰴⰵ ⰱⱃⰰ-
ⱅⰰ ⱄⰲⱁⰵⰳⱁ ⱄⰻⰿⱁⱀⰰ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ: ⱁⰱⱃⱑⱅⱁⱈⱁⰿⱏ ⰿⰵ-
ⱄⰻⱓ, ⰵⰶⰵ ⰵⱄⱅⱏ ⱄⱏⰽⰰⰸⰰⰵⰿⱁ ⱈⱃⰻⱄⱅⱁⱄⱏ · ⰻ ⱂⱃⰻⰲⰵⰴⰵ ⰻ
ⰽⱏ ⰻⱄⱆⱄⱆ · ⰲⱏⰸⱐⱃⱑⰲⱏ ⰶⰵ ⱀⰰ ⱀⱐ ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ, ⰻ ⱃⰵⱍⰵ: ⱅⱏⰹ
ⰵⱄⰻ ⱄⰻⰿⱁⱀⱏ, ⱄⱏⰹⱀⱏ ⰻⱁⱀⰻⱀⱏ: ⱅⱏⰹ ⱀⰰⱃⰵⱍⰵⱎⰻ ⱄⱔ ⰽⰻⱇⰰ,
ⰵⰶⰵ ⱄⱏⰽⰰⰸⰰⰵⱅⱏ ⱄⱔ ⱂⰵⱅⱃⱏ · ⰲⱏ ⱆⱅⱃⱑ ⰶⰵ ⰲⱏⱄⱈⱁ-
ⱅⱑ ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ ⰻⰸⰻⱅⰻ ⰲⱏ ⰳⰰⰾⰻⰾⰵⱓ, ⰻ ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ
ⱇⰻⰾⰻⱂⰰ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ: ⰳⱃⰰⰴⰻ ⱂⱁ ⰿⱐⱀⱑ · ⰱⱑ ⰶⰵ
ⱇⰻⰾⰻⱂⱏ ⱁⱅⱏ ⰲⰻⱅⱄⰰⰻⰴⱏⰹ, ⰳⱃⰰⰴⰰ ⰰⱀⰴⱃⱑⰵⰲⰰ ⰻ ⱂⰵ-
ⱅⱃⱁⰲⰰ · ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ ⱇⰻⰾⰻⱂⱏ ⱀⰰⱚⰰⱀⰰⰻⰾⰰ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ
ⰵⰿⱆ: ⰵⰳⱁⰶⰵ ⱂⰻⱄⰰ ⰿⱁⰻⱄⰻ ⰲⱏ ⰸⰰⰽⱁⱀⱑ, ⰻ ⱂⱃⱁ-
ⱃⱁⱌⰻ, ⱁⰱⱃⱑⱅⱁⱈⱁⰿⱏ ⰻⰻⱄⱆⱄⰰ ⱄⱏⰹⱀⰰ ⰻⱁⱄⰻⱇⱁⰲⰰ, ⰻⰶⰵ ⱁⱅⱏ
ⱀⰰⰸⰰⱃⰵⱅⰰ · ⰻ ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰿⱆ ⱀⰰⱚⰰⱀⰰⰻⰾⱏ: ⱁⱅⱏ ⱀⰰⰸⰰ-
ⱃⰵⱅⰰ ⰿⱁⰶⰵⱅⱏ ⰾⰻ ⱍⱐⱅⱁ ⰴⱁⰱⱃⱁ ⰱⱏⰹⱅⰻ? ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ ⱇⰻⰾⰻⱂⱏ: ⱂⱃⰻⰴⰻ,
ⰻ ⰲⰻⰶⰴⱐ · ⰲⰻⰴⱑⰲⱏ ⰶⰵ ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ ⱀⰰⱚⰰⱀⰰⰻⰾⰰ ⰳⱃⱔⰴⱆⱎⱅⰰ
ⰽⱏ ⱄⰵⰱⱑ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ: ⱄⰵ, ⰲⱏ ⰻⱄⱅⰻⱀⱀⱆ ⰻⰸⱃⰰⰻ-
ⰾⱐⱅⱑⱀⰻⱀⱏ, ⰲⱏ ⱀⰵⰿⱐⰶⰵ ⰾⱐⱄⱅⰻ ⱀⱑⱄⱅⱏ · ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ
ⱀⰰⱚⰰⱀⰰⰻⰾⱏ: ⰽⱏⰴⱑ ⰿⱔ ⰸⱀⰰⰵⱎⰻ? ⱁⱅⱏⰲⱑⱎⱅⰰⰲⱏ ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ
ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰿⱆ: ⱂⱃⱑⰶⰴⰵ ⰴⰰⰶⰵ ⱀⰵ ⰲⱏⰸⰳⰾⰰⱄⰻ ⱅⰵ ⱇⰻⰾⰻⱂⱏ,
ⱄⱆⱎⱅⰰ ⱂⱁⰴⱏ ⱄⰿⱁⰽⱁⰲⱐⱀⰻⱌⰵⱓ, ⰲⰻⰴⱑⱈⱏ ⱅⰵ · ⱁⱅⱏⰲⱑⱎⱅⰰ
ⱀⰰⱚⰰⱀⰰⰻⰾⱏ, ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ: ⱃⰰⰲⰲⰻ, ⱅⱏⰹ ⰵⱄⰻ ⱄⱏⰹⱀⱏ ⰱⱁ-
ⰶⰻ, ⱅⱏⰹ ⱌ(ⱑⱄ)ⰰⱃⱐ ⰵⱄⰻ ⰻⰸⱃⰰⰻⰾⱑⰲⱏ · ⱁⱅⱏⰲⱑⱎⱅⰰⰲⱏ
ⰻⰻⱄⱆⱄⱏ, ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰿⱆ: ⰸⰰ ⱀⰵ ⱃⱑⱈⱏ ⱅⰻ, ⱑⰽⱁ ⰲⰻⰴⱑⱈⱏ ⱅⰵ
ⱂⱁⰴⱏ ⱄⰿⱁⰽⱁⰲⱐⱀⰻⱌⰵⱓ, ⰲⱑⱃⱆⰵⱎⰻ: ⰱⱁⰾⱐⱎⰰ ⱆⰸⱐ-
ⱃⰻⱎⰻ · ⰻ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ; ⰰⰿⰻⱀⱐ, ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱓ ⰲⰰⰿⱏ: ⱁⱅⱏ
ⱄⰵⰾⱑ ⱆⰸⱐⱃⰻⱅⰵ ⱀⰵⰱⰵⱄⰰ ⱁⱅⰲⱃⱐⰸⱅⰰ, ⱑ ⰰⱀⰼⰵⰾⱏⰹ ⰱⱁⰶⰻⱑ
ⰲⱏⱄⱈⱁⰴⱔⱎⱔ ⰻ ⱀⰻⰸⱏⱈⱁⰴⱔⱎⱔ ⱀⰰⰴⱏ ⱄⱏⰹⱀⰰ ⱍⰾⱁⰲⱑⱍⰰ.

Iv. IV. 5—43.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Iv. V. 1 15.

[illegible]

[illegible]

Iv. IX. 1—4.

[illegible]

Iv XIV. 1—11.

[illegible]

Iv. XIX. 38—42.

[illegible]

[illegible]

Iv. XX. 19—31.

[illegible]

[illegible]

4. Iz Grigorovića Četverojevandjelja.

Mat. V. 38—48.

Ⱄⰾⱏⰹⱎⰰⱄⱅⰵ, ⱑⰽⱁ ⱃⰵⱍⰵⱀⱁ ⰱⱏⰹⱄⱅⱏ: „ⱁⰽⱁ ⰸⰰ ⱁⰽⱁ, ⰻ ⰸⱘⰱⱏ ⰸⰰ ⰸⱘⰱⱏ.“ ⰰⰸⱏ ⰶⰵ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱙ ⰲⰰⰿⱏ: ⱀⰵ ⱂⱃⱁⱅⰻⰲⰻⱅⰻ ⱄⱔ ⰸⱏⰾⱆ, ⱀⱏ ⰰⱋⰵ ⰽⱅⱁ ⱅⱔ ⱆⰴⰰⱃⰻⱅⱏ ⰲⱏ ⰴⰵⱄⱀⱘⱙ ⰾⰰⱀⰻⱅⱘ, ⱁⰱⱃⰰⱅⰻ ⰵⰿⱆ ⰻ ⰴⱃⱆⰳⱘⱙ: ⰻ ⱈⱁⱅⱔⱋⱆⱆⰿⱆ ⱄⱏ ⱅⱁⰱⱁⱙ ⱄⱘⰴⰻⱅⰻ ⱄⱔ, ⰻ ⱃⰻⰸⱘ ⱅⰲⱁⱙ ⰲⰸⱔⱅⰻ, ⱁⱅⱏⱂⱆⱄⱅⰻ ⰵⰿⱆ ⰻ ⱄⱃⰰⱍⰻⱌⱘ: ⰻ ⰰⱋⰵ ⰽⱅⱁ ⱅⱔ ⱂⱁⱗⱅⱏ ⱂⱁ ⱄⰻⰾⱑ ⱂⱁⱂⱏⱃⰻⱋⰵ ⰵⰴⰻⱀⱁ, ⰻⰴⰻ ⱄⱏ ⱀⰻⰿⱐ ⰴⱏⰲⰰ. ⱂⱃⱁⱄⱔⱋⱆⱆⰿⱆ ⱆ ⱅⰵⰱⰵ ⰴⰰⰶⰴⱐ, ⰻ ⱈⱁⱅⱔⱋⰰⰰⰳⱁ ⱁⱅⱏ ⱅⰵⰱⰵ ⰸⰰⱗⱅⰻ ⱀⰵ ⱁⱅⱏⰲⱃⰰⱅⰻ. ⱄⰾⱏⰹⱎⰰⱄⱅⰵ, ⱑⰽⱁ ⱃⰵⱍⰵⱀⱁ ⰵⱄⱅⱏ: „ⰲⱐⰸⰾⱓⰱⰻⱎⰻ ⰻⱄⰽⱃⱐⱀⱑⰰⰳⱁ ⱅⰲⱁⰵⰳⱁ ⰻ ⰲⱐⰸⱀⰵⱀⰰⰲⰻⰴⰻⱎⰻ ⰲⱃⰰⰳⰰ ⱅⰲⱁⰵⰳⱁ.“ ⰰⰸⱏ ⰶⰵ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱙ ⰲⰰⰿⱏ: ⰾⱓⰱⰻⱅⰵ ⰲⱃⰰⰳⱏⰹ ⰲⰰⱎⱔ, ⰱⰾⰰⰳⱁⱄⰾⱁⰲⰻⱅⰵ ⰽⰾⱐⱀⱘⱋⱔⱗ ⰲⱏⰹ, ⰴⱁⰱⱃⱁ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⱀⰵⱀⰰⰲⰻⰴⱔⱋⰻⰻⰿⱏ ⰲⰰⱄⱏ, ⰻ ⰿⱁⰾⰻⱅⰵ ⱄⱔ ⰸⰰ ⱅⰲⱁⱃⱔⱋⱔⱗ ⰲⰰⰿⱏ ⱀⰰⱂⰰⱄⱅⰻ ⰻ ⰻⰶⰴⰵⱀⱘⱋⱔⱗ ⰲⱏⰹ: ⰴⰰ ⰱⱘⰴⰵⱅⰵ ⱄⱏⰹⱀⱁⰲⰵ ⱁⱅⱐⱌⰰ ⰲⰰⱎⰵⰳⱁ, ⰻⰶⰵ ⰵⱄⱅⱏ ⱀⰰ ⱀⰵⰱⰵⱄⰵⱈⱏ, ⱑⰽⱁ ⱄⰾⱏⱀⱌⰵ ⱄⰲⱁⰵ ⱄⰻⱑⰵⱅⱏ ⱀⰰ ⰸⱏⰾⱏⰹⱗ ⰻ ⰱⰾⰰⰳⱏⰹⱗ, ⰻ ⰴⱏⰶⰴⰻⱅⱏ ⱀⰰ ⱂⱃⰰⰲⰵⰴⱏⱀⱏⰹⱗ ⰻ ⱀⰰ ⱀⰵⱂⱃⰰⰲⰵⰴⱏⱀⱏⰹⱗ. ⰰⱋⰵ ⰱⱁ ⰾⱓⰱⰻⱅⰵ ⰾⱓⰱⱔⱋⱔⱗ ⰲⱏⰹ, ⰽⱘⱙ ⰿⱐⰸⰴⱘ ⰻⰿⰰⱅⰵ? ⱀⰵ ⰻ ⰿⱏⰹⱅⰰⱃⰻ ⰾⰻ ⱅⱁⰶⰴⰵ ⱅⰲⱁⱃⱔⱅⱏ? ⰻ ⰰⱋⰵ ⱌⱑⰾⱆⰵⱅⰵ ⰴⱃⱆⰳⱏⰹ ⰲⰰⱎⱔ ⱅⱏⱍⰻⱙ, ⱍⱐⱅⱁ ⰾⰻⱈⱁ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ? ⱀⰵ ⰻ ⱗⰸⱏⰹⱍⱐⱀⰻⱌⰻ ⰾⰻ ⱅⰰⰽⱁ ⱅⰲⱁⱃⱔⱅⱏ? ⰱⱘⰴⱑⱅⰵ ⱆⰱⱁ ⰲⱏⰹ ⱄⰲⱃⱏⱎⰵⱀⰻ, ⱑⰽⱁⰶⰵ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⰲⰰⱎⱐ ⱀⰵⰱⰵⱄⱐⱄⰽⱏⰹ ⱄⰲⱃⱏⱎⰵⱀⱏ ⰵⱄⱅⱏ.

Mat. VI. 1—16.

Ⰲⱐⱀⰵⰿⰾⱑⱅⰵ, ⰿⰻⰾⱁⱄⱅⱏⰹⱀⱗ ⰲⰰⱎⰵⱗ ⱀⰵ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰻ ⱂⱃⱑⰴⱏ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱏⰹ, ⰴⰰ ⰲⰻⰴⰻⰿⰻ ⰱⱘⰴⰵⱅⰵ ⰻⰿⰻ: ⰰⱋⰵ ⰾⰻ ⰶⰵ ⱀⰻ, ⰿⱐⰸⰴⱏⰹ ⱀⰵ ⰻⰿⰰⱅⰵ ⱁⱅⱏ ⱁⱅⱐⱌⰰ ⰲⰰⱎⰵⰳⱁ, ⰻⰶⰵ ⰵⱄⱅⱏ ⱀⰰ ⱀⰵⰱⰵⱄⰵⱈⱏ. (ⰵⰳⰴ)ⰰ ⱆⰱⱁ ⱅⰲⱁⱃⰻⱎⰻ ⰿⰻⰾⱁⱄⱅⱏⰹⱀⱗ, ⱀⰵ ⰲⱏⱄⱅⱃⱘⰱⰻ ⱂⱃⱑⰴⱏ ⱄⱁⰱⱁⱙ, ⱑⰽⱁⰶⰵ ⰾⰻⱌⰵⰿⱑⱃⰻ ⱅⰲⱁⱃⱔⱅⱏ ⰲⱏ ⱄⱏⱀⱏⰿⰻⱋⰻⱈⱏ ⰻ ⰲⱏ ⱄⱅⱏⰳⱀⰰⱈⱏ, ⰴⰰ ⱂⱃⱁⱄⰾⰰⰲⱔⱅⱏ ⱄⱔ ⱁⱅⱏ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱏ. ⰰⰿⰻⱀⱏ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱙ ⰲⰰⰿⱏ: ⰲⱏⱄⱂⱃⰻⰵⰿⰾⱙⱅⱏ ⰿⱐⰸⰴⱘ ⱄⰲⱁⱙ. ⱅⰵⰱⱑ ⰶⰵ ⱅⰲⱁⱃⱔⱋⱆ ⰿⰻⰾⱁⱄⱅⱏⰹⱀⱗ, ⰴⰰ ⱀⰵ ⱍⱓⰵⱅⱏ ⱎⱆⰹⱌⰰ ⱅⰲⱁⱑ, ⱍⱐⱅⱁ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⱏ ⰴⰵⱄⱀⰻⱌⰰ ⱅⰲⱁⱑ: ⱑⰽⱁ ⰴⰰ ⰱⱘⰴⰵⱅⱏ ⰿⰻⰾⱁⱄⱅⱏⰹⱀⰻ ⱅⰲⱁⱑ (ⰲⱏ) ⱅⰰⰹⱀⱑ, ⰻ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⱅⰲⱁⰹ ⰲⰻⰴⱔⰹ ⰲⱏ ⱅⰰⰹⱀⱑ, ⰲⱏⰸⰴⰰⱄⱅⱏ ⱅⰵⰱⱑ ⰰⰲⱑ. ⰻ ⰵⰳⰴⰰ ⰿⱁⰾⰻⱎⰻ ⱄⱔ, ⱀⰵ ⰱⱘⰴⰻ ⱑⰽⱁ ⰾⰻⱌⰵⰿⱑⱃⱏ, ⱑⰽⱁ ⰾⱓⰱⱔⱅⱏ ⰲⱏ ⱄⱏⱀⱏⰿⰻⱋⰻⱈⱏ ⰻ ⰲⱏ ⱄⱏⱀⱏⰿⱁⱈⱏ ⰻ ⱀⰰ ⱃⰰⱄⱂⱘⱅⰹⰹⱈⱏ ⱄⱅⱁⱗⱋⰵ ⰿⱁⰾⰻⱅⰻ ⱄⱔ, ⰴⰰ (ⱑⰲⱔⱅⱏ) ⱄⱔ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱁⰿⱏ. ⰰⰿⰻⱀⱏ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱙ ⰲⰰⰿⱏ: ⱑⰽⱁ ⰲⱏⱄⱂⱃⰻⰵⰿⰾⱙⱅⱏ ⰿⱐⰸⰴⱘ ⱄⰲⱁⱙ. ⱅⱏⰹ ⰶⰵ, ⰵⰳⰴⰰ ⰿⱁⰾⰻⱎⰻ ⱄⱔ, ⰲⱐⱀⰻⰴⰻ ⰲⱏ ⰽⰾⱑⱅⱐ ⱅⰲⱁⱙ, ⰻ ⰸⰰⱅⰲⱁⱃⱐ ⰴⰲⱐⱃⰻ ⱅⰲⱁⱗ, ⱂⱁⰿⱁⰾⰻ ⱄⱔ ⱁⱅⱐⱌⱓ ⱅⰲⱁⰵⰿⱆ ⰻⰶⰵ ⰵⱄⱅⱏ ⰲⱏ ⱅⰰⰹⱀⱑ, ⰻ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⱅⰲⱁⰹ ⰲⰻⰴⱔⰹ ⰲⱏ ⱅⰰⰹⱀⱑ, ⰲⱏⰸⰴⰰⱄⱅⱏ ⱅⰵⰱⱑ ⰰⰲⱑ. ⰿⱁⰾⱔⱋⰵ ⰶⰵ ⱄⱔ, ⱀⰵ ⰾⰻⱈⱁ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱑⰹⱅⰵ, ⱑⰽⱁⰶⰵ ⰻ ⱗⰸⱏⰹⱍⱐⱀⰻⱌⰻ; ⰿⱐⱀⱔⱅⱏ ⰱⱁ, ⱑⰽⱁ ⰲⱏ ⰿⱀⱁⰳⱁⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰⱀⰹⰹ ⱄⰲⱁⰵⰿⱐ ⱆⱄⰾⱏⰹⱎⰰⱀⰻ ⰱⱘⰴⱘⱅⱏ. ⱀⰵ ⱂⱁⰴⱁⰱⰻⱅⰵ ⱄⱔ ⱆⰱⱁ ⰻⰿⱏ: ⰲⱑⱄⱅⱏ ⰱⱁ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⰲⰰⱎⱐ, ⰻⱈⱏⰶⰵ ⱅⱃⱑⰱⱆⰵⱅⰵ, ⱂⱃⱑⰶⰴⰵ ⱂⱃⱁⱎⰵⱀⱐⱑ ⰲⰰⱎⰵⰳⱁ. ⱅⰰⰽⱁ ⱆⰱⱁ ⰿⱁⰾⰻⱅⰵ ⱄⱔ ⰲⱏⰹ: ⱁⱅⱐⱍⰵ ⱀⰰⱎⱐ, ⰻⰶⰵ ⰵⱄⰻ ⱀⰰ ⱀⰵⰱⰵⱄⰵⱈⱏ, ⰴⰰ ⱄⰲⱔⱅⰻⱅⱏ ⱄⱔ ⰻⰿⱔ ⱅⰲⱁⰵ, ⰴⰰ ⱂⱃⰻⰴⰵⱅⱏ ⱌⱑⱄⰰⱃⱐⱄⱅⰲⰻⰵ ⱅⰲⱁⰵ, ⰴⰰ ⰱⱘⰴⰵⱅⱏ ⰲⱁⰾⱑ ⱅⰲⱁⱑ, ⱑⰽⱁ ⱀⰰ ⱀⰵⰱⰵⱄⰻ ⰻ ⱀⰰ ⰸⰵⰿⰾⰻ. ⱈⰾⱑⰱⱏ ⱀⰰⱎⱐ ⱀⰰⱄⱘⱋⱐⱀⱏⰹ ⰴⰰⰶⰴⱐ ⱀⰰⰿⱏ ⰴⱐⱀⱐⱄⱐ, ⰻ ⱁⱅⱏⱂⱆⱄⱅⰻ ⱀⰰⰿⱏ ⰴⰾⱏⰳⱏⰹ ⱀⰰⱎⱔ, ⱑⰽⱁ ⰻ ⰿⱏⰹ ⱁⱅⱏⱂⱆⱋⰰⰵⰿⱏ ⰴⰾⱏⰶⱐⱀⰻⰽⱁⰿⱏ ⱀⰰⱎⰻⰿⱏ, ⰻ ⱀⰵ ⰲⱏⰲⰵⰴⰻ ⱀⰰⱄⱏ ⰲⱏ ⱀⰰⱂⰰⱄⱅⱐ, ⱀⱏ ⰻⰸⰱⰰⰲⰻ ⱀⱏⰹ ⱁⱅⱏ ⱀⰵⱂⱃⰻⱑⰸⱀⰻ. ⰰⱋⰵ ⰱⱁ ⱁⱅⱏⱂⱆⱋⰰⰵⱅⰵ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱁⰿⱏ ⱄⱏⰳⱃⱑⱎⰵⱀⰹⱑ ⰻⱈⱏ, ⱁⱅⱏⱂⱆⱄⱅⰻⱅⱏ ⰻ ⰲⰰⰿⱏ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⰲⰰⱎⱐ ⱀⰵⰱⰵⱄⱐⱄⰽⱏⰹ. ⰰⱋⰵ ⰾⰻ ⱀⰵ ⱁⱅⱏⱂⱆⱋⰰⰵⱅⰵ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱁⰿⱏ ⱄⱏⰳⱃⱑⱎⰵⱀⰹⰹ ⰻⱈⱏ, ⱀⰻ ⱁⱅⱐⱌⱐ ⰲⰰⱎⱐ ⱁⱅⱏⱂⱆⱄⱅⰻⱅⱏ ⱄⱏⰳⱃⱑⱎⰵⱀⰹⰹ ⰲⰰⱎⰻⱈⱏ. ⰵⰳⰴⰰ ⰶⰵ ⱂⱁⱄⱅⰻⱅⰵ ⱄⱔ, ⱀⰵ ⰱⱘⰴⱑⱅⰵ ⱑⰽⱁⰶⰵ ⰾⰻⱌⰵⰿⱑⱃⰻ ⱄⱔⱅⱆⱙⱋⰵ: ⱂⱁⰿⱃⰰⱍⰰⱙⱅⱏ ⰱⱁ ⰾⰻⱌⰰ ⱄⰲⱁⱑ, ⰴⰰ ⱑⰲⱔⱅⱏ ⱄⱔ ⱍⰾⱁⰲⱑⰽⱁⰿⱏ ⱂⱁⱄⱅⱔⱋⰵ ⱄⱔ. ⰰⰿⰻⱀⱏ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱙ ⰲⰰⰿⱏ, ⱑⰽⱁ ⰲⱏⱄⱂⱃⰻⰵⰿⰾⱙⱅⱏ ⰿⱐⰸⰴⱘ ⱄⰲⱁⱙ.

[illegible]

Mat. XXV. 29—45.

[illegible]

[illegible]

Mat. XXVI. 34—45.

[illegible]

[illegible]

Mark. IV. 3—9.

[illegible]

Luk. XV. 1—32.

[illegible]

[illegible]

ⰻⰸⱀⰵⱄⱑⱅⰵ ⱁⰴⰵⰶⰴⱘ ⱂⱃⱏⰲⱘⱙ, ⰻ ⱁⰱⰾⱑⱌⱑⱅⰵ ⰹ, ⰻ ⰴⰰ–
ⰴⰹⱅⰵ ⱂⱃⱏⱄⱅⰵⱀⱏ ⱀⰰ ⱃⱘⰽⱘ ⰵⰳⱁ, ⰻ ⱄⰰⱂⱁⰳⱏⰻ ⱀⰰ ⱀⱁⰳⱑ, ⰻ
ⱂⱃⰹⰲⰵⰴⱏⱎⰵ ⱅⰵⰾⰵⱌⱏ ⱆⱂⰹⱅⰰⱀⱏⰹ ⰸⰰⰽⰾⰹⱅⰵ. ⰹ ⱑⰴⱏⱎⰵ
ⰴⰰ ⰲⰵⱄⰵⰾⰹⰿⱏ ⱄⱔ, ⱑⰽⱁ ⱄⱏⰻⱀⱏ ⰿⱁⰹ ⱄⰹ ⰿⱃⱏⱅⰲⱏ ⰱⱑ, ⰹ
ⱁⰶⰹⰲⰵ: ⰹⰸⰳⱏⰹⰱⰾⱏ ⰱⱑ, ⰹ ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ ⱄⱔ. ⰻ ⱀⰰⱍⱔⱄⱔ ⰲⰵⱄⰵ–
ⰾⰹⱅⰹ ⱄⱔ, ⰱⱑ ⰶⰵ ⱄⱏⰻⱀⱏ ⰵⰳⱁ ⱄⱅⰰⱃⱑⰹ ⱀⰰ ⱄⰵⰾⱑ. ⰻ ⱑⰽⱁ
ⰳⱃⱔⰴⱏⰻ ⱂⱃⰹⰱⰾⰹⰶⰹ ⱄⱔ ⰽⱏ ⰴⱁⰿⱆ, ⱄⰾⱏⰻⱎⰰ ⱂⱑⱀⰹⱑ ⰹ
ⰾⰹⰽⱏⰻ; ⰹ ⱂⱃⰹⰸⱏⰲⰰⰲⱏ ⰵⰴⰹⱀⱁⰳⱁ ⱁⱅⱏ ⱃⰰⰱⱏ, ⰲⱏⱂⱃⰰⱎⰰⰰⱎⰵ,
ⱍⱅⱁ ⱆⰱⱁ ⱄⰵ ⰵⱄⱅⱏ · ⱁⱀⱏ ⰶⰵ ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰿⱆ: ⱑⰽⱁ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ
ⱅⰲⱁⰹ ⱂⱃⰹⰴⰵ, ⰻ ⰸⰰⰽⰾⰰ ⱁⱅⱏⱌⱏ ⱅⰲⱁⰹ ⱅⰵⰾⰵⱌⱏ ⱆⱂⰹⱅⰰⱀⱏⰻ,
ⱑⰽⱁ ⰸⰴⱃⰰⰲⰰ ⰹ ⱂⱃⰹⰵⱅⱏ. ⱃⰰⰸⰳⱀⱑⰲⰰ ⰶⰵ ⱄⱔ, ⰹ ⱀⰵ
ⱈⱁⱅⱑⰰⱎⰵ ⰲⱏⱀⰹⱅⰹ. ⱁⱅⱏⱌⱏ ⰶⰵ ⰵⰳⱁ ⰹⰸⱎⰵⰴⱏ ⰿⱁⰾⱑⰰⱎⰵ ⰹ.
ⱁⱀⱏ ⰶⰵ ⱁⱅⱏⰲⱑⱎⱅⰰⰲⱏ ⱃⰵⱍⰵ ⱁⱅⱏⱌⱆ: ⱄⰵ ⱅⱁⰾⰹⰽⱁ
ⰾⱑⱅⱏ ⱃⰰⰱⱁⱅⰰⱓ ⱅⰵⰱⱑ, ⰻ ⱀⰹⰽⱁⰾⰹⰶⰵ ⰸⰰⱂⱁⰲⱑⰴⰹ ⱅⰲⱁⰵⱑ
ⱀⰵ ⱂⱃⰵⱄⱅⱆⱂⰹⱈⱏ, ⰻ ⰿⱀⱑ ⱀⰹⰽⱁⰾⰹⰶⰵ ⱀⰵ ⰴⰰ ⰽⱁⰸⰾⱔⱅⰵ ⰴⰰ
ⱄⱏ ⰴⱃⱆⰳⱏⰻ ⰿⱁⰹⰿⰹ ⰲⱏⰸⰲⰵⱄⰵⰾⰹⰾⱏ ⱄⱔ ⰱⰹⰿⱏ: ⰵⰳⰴⰰ
ⰶⰵ ⱄⱏⰻⱀⱏ ⱅⰲⱁⰹ ⱄⰹ, ⰹⰸⱑⰴⱏⰻ ⱅⰲⱁⰵ ⰹⰿⱑⱀⰹⰵ ⱄⱏ
ⰾⱓⰱⱁⰴⱑⰹⱌⰰⰿⰹ, ⱂⱃⰹⰴⰵ, ⰸⰰⰽⰾⰰ ⰵⰿⱆ ⱅⰵⰾⰵⱌⱏ ⱆⱂⰹⱅⰰⱀⱏⰻ.
ⱁⱀⱏ ⰶⰵ ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰿⱆ: ⱍⱔⰴⱁ, ⱅⱏⰻ ⰲⱏⱄⰵⰳⰴⰰ ⱄⱏ ⰿⱏⱀⱁⱓ
ⰵⱄⰹ, ⰻ ⰲⱏⱄⱑ ⰿⱁⱑ ⱅⰲⱁⱑ ⱄⱆⱅⱏ: ⰲⱏⰸⰲⰵⱄⰵⰾⰹⱅⰹ ⰶⰵ ⱄⱔ,
ⰹ ⰲⱏⰸⱃⰰⰴⱁⰲⰰⱅⰹ ⱂⱁⰴⱁⰱⰰⱎⰵ, ⱑⰽⱁ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ ⱅⰲⱁⰹ ⱄⰹ ⰿⱃⱏ–
ⱅⰲⱏ ⰱⱑ, ⰹ ⱁⰶⰹⰲⰵ: ⰻⰸⰳⱏⰹⰱⰾⱏ ⰱⱑ, ⰹ ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ ⱄⱔ·

Iv. XI. 1—45.

ⰁⰡ ⰶⰵ ⰵⰴⰻⱀⱏ ⰱⱁⰾⱔ ⰾⰰⰸⰰⱃⱏ ⱁⱅⱏ ⰲⰻⱅⰰⱀⰻⱗ,
ⰳⱃⰰⰴⱏⱌⰰ ⰿⰰⱃⰻⰻⰰ ⰻ ⰿⰰⱃⱅⱏⰺ ⱄⰵⱄⱅⱃⱏⰻ ⰵⱗ. ⰱⱑ ⰶⰵ
ⰿⰰⱃⰻⱑ, ⱂⱁⰿⰰⰸⰰⰲⱏⱎⰻⱑ ⰳⱁⱄⱂⱁⰴⰰ ⰿⱛⱃⱁⰿⱐ, ⰻ ⱁⱅⱏⱃⱏⱎⰻ
ⱀⱁⰳⱑ ⰵⰳⱁ ⰲⰾⰰⱄⱏⰺ ⱄⰲⱁⰻⰿⰻ, ⰵⱗⰶⰵ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ ⰾⰰⰸⰰⱃⱏ ⰱⱁⰾⱑⰰ–
ⱎⰵ. ⱂⱁⱄⰾⰰⱄⱅⰵ ⰶⰵ ⱄⰵⱄⱅⱃⱑ ⰽⱏ ⱀⰵⰿⱆ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⱓ–
ⱎⱅⰻ: ⰳⱁⱄⱂⱁⰴⰻ, ⱄⰵ, ⰵⰳⱁⰶⰵ ⰾⱓⰱⰻⱎⰻ ⰱⱁⰾⰻⱅⱏ· ⰹⱄⰾⱏⰻ–
ⱎⰰⰲⱏ ⰶⰵ Ⰻⱄⱆⱄⱏ ⱃⰵⱍⰵ: ⱄⰻ ⰱⱁⰾⱑⰸⱀⱏ ⱀⰵⱄⱅⱏ ⰽⱏ ⱄⱏ–
ⰿⱃⱏⱅⰻ, ⱀⱏ ⱁ ⱄⰾⰰⰲⱑ ⰱⱁⰶⰻⰻ, ⰴⰰ ⱂⱃⰵⱄⰾⰰⰲⰻⱅⱏ ⱄⱔ ⱄⱏⰻⱀⱏ

ⰱⱁⰶⰻⰻ· ⰵⰳⱁ. ⰾⱓⰱⰾⱑⰰⱎⰵ Ⰻⱄⱆⱄⱏ ⰿⰰⱃⱅⱘ ⰻ ⱄⰵⱄⱅⱃⱘ
ⰵⱗ, ⰻ ⰾⰰⰸⰰⱃⱑ. ⰵⰳⰴⰰ ⰶⰵ ⰹⱄⰾⱏⰻⱎⰰ, ⱑⰽⱁ ⰱⱁⰾⰻⱅⱏ, ⱅⱏ–
ⰳⰴⰰ ⰶⰵ ⱂⱃⱑⰱⱏⰻⱄⱅⱏ ⰴⰰ ⰴⱁⱀⱏⰶⰵ ⰱⱑ ⰿⱑⱄⱅⱑ ⰴⱏⰲⰰ ⰴⱏⱀⰻ;
ⱂⱁ ⱅⱁⰿⱏ ⰶⰵ ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⱆⱍⰵⱀⰻⰽⱁⰿⱏ: ⰻⰴⱑⰿⱏ ⰲⱏ Ⰹⱆⰴⰵⱓ
ⱂⰰⰽⰻ. ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰⱎⰵ ⰵⰿⱆ ⱆⱍⰵⱀⰻⱌⰻ ⰵⰳⱁ: ⱆⱍⰻⱅⰵⰾⱓ, ⱀⱏⱀⱑ
ⰻⱄⰽⰰⰰⱈⱆ ⱅⰵⰱⰵ ⰽⰰⰿⰵⱀⰻⰵⰿⱏ ⱂⱁⰱⰻⱅⰻ Ⰹⱆⰴⰵⰻ: ⰻ ⱂⰰⰽⱏⰻ
ⰾⰻ ⰻⰴⰵⱎⰻ ⱅⰰⰿⱁ? ⱁⱅⱏⰲⱑⱎⱅⰰ Ⰻⱄⱆⱄⱏ: ⱀⰵ ⰴⱏⰲⱑ ⰾⰻ
ⱀⰰ ⰴⰵⱄⱔⱅⰵ ⱍⰰⱄⰰ ⰵⱄⱅⰰ ⰲⱏ ⰴⱏⱀⰻ? ⰰⱎⱅⰵ ⰾⰻ ⰽⱅⱁ ⱈⱁⰴⰻⱅⱏ
ⰲⱏ ⰴⱏⱀⰵ, ⱀⰵ ⱂⱁⱅⱏⰽⱀⰵⱅⱏ ⱄⱔ, ⱑⰽⱁ ⱄⰲⱑⱅⱏ ⰿⰻⱃⰰ ⱄⰵⰳⱁ
ⰲⰻⰴⰻⱅⱏ · ⰰⱎⱅⰵ ⰾⰻ ⰽⱅⱁ ⱈⱁⰴⰻⱅⱏ ⱀⱁⱋⰻⱓ, ⱂⱁⱅⱏⰽⱀⰵⱅⱏ
ⱄⱔ, ⱑⰽⱁ ⱄⰲⱑⱅⰰ ⱀⱑⱄⱅⱏ ⰲ ⱀⰵⰿⱏ · ⱄⰻ ⱃⰵⱍⰵ, ⰻ ⱂⱁ ⱄⰵⰿⱏ
ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰰ ⰻⰿⱏ: ⰾⰰⰸⰰⱃⱏ ⰴⱃⱆⰳⱏ ⱀⰰⱎⱏ ⱆⱄⱏⱀⱆ, ⱀⱏ ⰻⰴⱆ,
ⰴⰰ ⰲⱏⰸⰱⱆⰴⰻⰿⱏ ⰵ · ⱃⰵⱎⰵ ⰶⰵ ⰵⰿⱆ ⱆⱍⰵⱀⰻⱌⰻ ⰵⰳⱁ: ⰳⱁⱄⱂⱁⰴⰻ,
ⰰⱎⱅⰵ ⱆⱄⱏⱀⰵ, ⱄⱏⱂⰰⱄⰵⱀⱏ ⰱⱆⰴⰵⱅⱏ. Ⰻⱄⱆⱄⱏ ⰶⰵ ⱃⰵⱍⰵ ⱁ
ⱄⱏⰿⱃⱏⱅⰻ ⰵⰳⱁ; ⱁⱀⰻ ⰶⰵ ⰿⱀⱑⱎⰵ, ⱑⰽⱁ ⱁ ⱆⱄⱏⱀⱑⱀⰻⰻ ⱄⱏⱀⰰ
ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰵⱅⱏ, ⱅⱁⰳⰴⰰ ⱃⰵⱍⰵ Ⰻⱄⱆⱄⱏ ⱀⰵ ⱁⰱⰻⱀⱆⱗ ⱄⱔ:
ⰾⰰⰸⰰⱃⱏ ⱆⰿⱃⱑ: ⰻ ⱃⰰⰴⱆⱓ ⱄⱔ ⰲⰰⱄⱏ ⱃⰰⰴⰻ, ⰴⰰ ⰲⱑ–
ⱃⱆⰵⱅⰵ, ⱑⰽⱁ ⱀⰵ ⰱⱑⱈⱏ ⱅⰰⰿⱁ, ⱀⱏ ⰻⰴⱑⰿⱏ ⰽⱏ ⱀⰵⰿⱆ. ⱃⰵ–
ⱍⰵ ⰶⰵ ⱚⱁⰿⰰ, ⱀⰰⱃⰻⱌⰰⰵⰿⱏⰹ ⰱⰾⰻⰸⱀⰵⱌⱏ, ⰽⱏ ⱄⱏⱆⱍⰵⱀⰻⰽⱁⰿⱏ:
ⰻⰴⱑⰿⱏ ⰻ ⰿⱏⰹ, ⰴⰰ ⱆⰿⱃⰵⰿⱏ ⱄⱏ ⱀⰻⰿⱏ · ⱂⱃⰻⱎⰵⰴⱏ ⰶⰵ Ⰻ–
ⱄⱆⱄⱏ ⱁⰱⱃⱑⱅⰵ ⰵ ⱍⰵⱅⱏⰹⱃⰻ ⰴⱏⱀⰻ ⱆⰶⰵ ⰻⰿⱆⱎⱅⰰ ⰲⱏ
ⰳⱃⱁⰱⱑ · ⰱⱑ ⰶⰵ ⰲⰻⱅⰰⱀⰻⱑ ⰱⰾⰻⰸⱏ Ⰹⰵⱃⱁⱄⱁⰾⰻⰿⰰ, ⱑⰽⱁ
ⱄⱅⰰⰴⰻⰻ ⱂⱔⱅⱀⰰⰴⰵⱄⰵⱅⰵ; ⰻ ⰿⱀⱁⰸⰻ ⱁⱅⱏ Ⰻⱆⰴⰵⰻ ⱂⱃⰻ–
ⰻⰴⱁⱎⰵ ⰽⱏ ⰿⰰⱃⱅⱑ ⰻ ⰿⰰⱃⰻⰻ, ⰴⰰ ⱆⱅⱑⱎⰵⱅⰵ ⰵ ⱁ
ⰱⱃⰰⱅⱃⱑ ⰻⱈⱏ · ⰿⰰⱃⱅⰰ ⰶⰵ ⰵⰳⰴⰰ ⱆⱄⰾⱏⰻⱎⰰ, ⱑⰽⱁ Ⰻⱄⱆⱄⱏ
ⰻⰴⰵⱅⱏ, ⱄⱃⱑⱅⰵ ⰵ · ⰿⰰⱃⰻⱑ ⰶⰵ ⰴⱁⰿⰰ ⱄⱑⰴⱑⱎⰵ. ⱃⰵⱍⰵ ⰶⰵ
ⰿⰰⱃⱅⰰ ⰽⱏ Ⰻⱄⱆⱄⱆ: ⰳⱁⱄⱂⱁⰴⰻ, ⰰⱎⱅⰵ ⰱⰻ ⱄⰵ ⰱⰻⰾⱏ, ⱀⰵ
ⰱⰻ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ ⱅⰲⱁⰻ ⱆⰿⱃⰾⱏ: ⱀⱏ ⰻ ⱀⱏⰻⱀⱑ ⰲⱑⰿⱏ, ⱑⰽⱁ
ⰵⰾⰻⰽⱁ ⰰⱎⱅⰵ ⱂⱃⱁⱄⰻⱎⰻ ⱆ ⰱⱁⰳⰰ, ⰴⰰⱄⱅⱏ ⱅⰻ ⰱⱁⰳⱏ. ⰳⰾⰰ–
ⰳⱁⰾⰰ ⰵⰻ Ⰻⱄⱆⱄⱏ: ⰲⱏⱄⰽⱃⰵⱄⱀⰵⱅⱏ ⰱⱃⰰⱅⱃⱏ ⱅⰲⱁⰻ. ⰳⰾⰰ–
ⰳⱁⰾⰰ ⰵⰿⱆ ⰿⰰⱃⱅⰰ: ⰲⱑⰿⱏ, ⱑⰽⱁ ⰲⱏⱄⰽⱃⰵⱄⱀⰵⱅⱏ ⰲⱏ ⰲⱏⱄⰽⱃⰵ–
ⱎⰵⱀⰻⰵ ⰲⱏ ⱂⱁⱄⰾⱑⰴⱀⰻ ⰴⱏⱀⱏ. ⱃⰵⱍⰵ ⰵⰻ Ⰻⱄⱆⱄⱏ: ⰰⰸⱏ

[illegible]

[illegible]

Iv. XIX. 9—28.

[illegible]

[illegible]

6. Iz Četverojevandjelja zografskoga samostana.

Mark. I. 1—8.

[illegible]

[illegible]

Mark. XVI. 1—8.

[illegible]

[illegible]

Iv. I. 1—17.

[illegible]

XII. VIEK.

7. Iz Ohridskoga Praksapostolarija.

Apost. djel. XVII. 4—7.

[illegible]

Posl. k Jefes. IV. 11—13.

[illegible]

Dio Sinaksara.

[illegible]

II. DIO.

IZGLEDI

IZ RUKO- I TISKOPISAH HRVATSKOGA RAZREDA.

XII. VIEK.

1. Iz ulomka časosl. Ljubljanske knjižnice.

Početak govora S. Bede o Mat. XV. 21—28.

[illegible]

[illegible]

2. Ulomak misala našast u Birbinju. XII. st. ?

Njeki prikori na veliki petak.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3. Iz ulomka mis. sačuvana u Zagrebu.

Iv. VIII. 46—59.

[illegible]

[illegible]

4. Ulomci crkvene knjige našasti u Vrbniku.

Crkv. XXIV. 18—22.

. . . . [illegible]

Mat. I. 1—4.

[illegible]

Zapievka na porodjenje B. D. Marije.

[illegible]

Iz njekoga govora.

[illegible]

[illegible]

5. Ulom. časosl. sačuvan u vrbničkoj crkvi.

Život njekih mučenikah.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6. Iz ulom. časosl. sačuv. u Zagrebu.

Iz govora o S. Tekli d. m.

[illegible]

[illegible]

XIII. VIEK.

7. Iz ulom. časosl. ljubljan. knjižnice.

Izvadjena iz govora na usjekovanje s. Ivana Krstitelja.

[illegible]

8. Iz ulom. časosl. našastih na Korčuli.

Poroda II. 7.

[illegible]

Poroda VII. 1—17.

[illegible]

[illegible]

. . . . . [illegible]

Mat. XVII. 1, 2, 9.

[illegible]

9. Dva ulomci časosl. našasta u Tkonu.

Poroda XLIII, 11, 14.

[illegible]

Izhoda II. 8—11, 15—18.

[illegible]

[illegible]

Iz govora o Mojsiji.

[illegible]

10. Iz I. časoslova vrbničke crkve.

Sabir. VII. 1—11.

[illegible]

[illegible]

Jakova I. 1—6, 8—11.

[illegible]

[illegible]

11. Iz ulom. časosl. našasta u Ugljanu.

Iv. VII. 1, 32—34, 38, 39.

[illegible]

12. Iz ulom. časosl. našasta u Birbinju. XIII. d.

Pjesni CXXXIX. 1—6, 11—14.

[illegible]

[illegible]

Pjesni CXLIII. 7—10.

[illegible]

13. Iz ulom. misala našasta u Rabu.

Iv. XVIII. 27—30, 35—37.

[illegible]

Iv. XIX. 2—9.

[illegible]

[illegible]

XIV. VIEK.

14. Iz časosl. ces. parižke knjižnice.

Pjesni LXVIII. 1—16.

[illegible]

[illegible]

15. Iz časosl. g. 1359 kneza Lobkovica.

Pjesan VIII.

[illegible]

Pjesan XIV.

[illegible]

16. Iz misala g. 1368, sačuv. u c. dvor. knjižnici u Beču.

Galat III. 16—22.

[illegible]

Luk. XVII. 11—19.

[illegible]

[illegible]

17. Iz ulom. misala sačuv. u zl. Pragu.

Poroda VI. 11—22.

[illegible]

[illegible]

18. Iz časosl. g. 1379, sačuv. u propagandinoj knjižnici u Rimu.

Dan. II. 1.

[illegible]

19. Iz pasmanskoga časoslova.

Izhoda XV. 1—19.

[illegible]

[illegible]

Pjesan CXXXVI.

[illegible]

[illegible]

Habak. III.

[illegible]

[illegible]

Apošt. djelov. VI. 1—5.

[illegible]

Život ss. mučenikah Ivana i Pavla.

[illegible]

[illegible]

20. Iz misala pis. prije g. 1387 a sačuv. u propagandinoj knjižnici u Rimu.

Mat. XIII. 44—50.

[illegible]

[illegible]

21. Iz II. časoslova vrbničke crkve.

Joba I.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Očitov. XXI. 1—7.

[illegible]

22. Iz II. diela remskoga jevandjelistara.

Iv. XIII. 1—15.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

K. Žud. I. 1—12.

[illegible]

[illegible]

23. Iz III. časoslova vrbničke crkve.

Jerem. tužb. I. 1—10.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

I. Ka Korint. II. 6—13.

[illegible]

[illegible]

24. Iz IV. časoslova vrbničke crkve.

Život sv. muč. Agapita.

[illegible]

[illegible]

25. Iz ulom. časoslova muzej. knjižnice u zlatnom Pragu.

Pjesan CXIV.

[illegible]

26. Iz ulom. misala našasta u Ugljanu.

Dan. III. 34—45.

[illegible]

[illegible]

XV. VIEK.

27. Iz ulom. misala našasta u Prviću.

Mat. X. 34—42.

[illegible]

[illegible]

28. Iz ulom. misala našasta u Zadru.

Mat. XVIII. 23—35.

[illegible]

[illegible]

29. Iz misala 1442 nadbisk. knjižnice u Zagrebu.

Iž. I. 1—6.

[illegible]

30. Iz misala god. 1450, sačuv. u propagandinoj knjižn. u Rimu.

Mat. XXIII. 34—39.

[illegible]

31. Iz misala g. 1456 vrbničke crkve.

Jone III.

[illegible]

[illegible]

Apost. djelov. VIII. 5—6.

[illegible]

32. Iz misala g. 1463 vrbničke crkve.

I. poslan. ka Korint. XIII. 1—13.

[illegible]

[illegible]

33. Iz mučenikoslovja pok. J. P. M. Cerroni.

Na 30 ožujka i na 1 travnja.

[illegible]

34. Iz misala tisk. god. 1483.

Poroda XXXVII. 6—22.

[illegible]

[illegible]

Iž. LIII. 1—10, 12.

[illegible]

Mark. XI. 17—29.

[illegible]

[illegible]

Apost. djelov. VIII. 26—40.

[illegible]

[illegible]

35. Iz misala g. 1485, sačuv. u propagandinoj knjižn. u Rimu.

Sabir. I. 1—11.

[illegible]

[illegible]

36. Iz časosl. g. 1495, novljanske crkve.

Pjesma na čast sv. Cirila i Metoda.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

XVI. VIEK.

37. Iz triebnika tisk. u Senju okolo god. 1507.

Mark. IV. 35—40.

[illegible]

Mark. X. 12—14.

[illegible]

[illegible]

38. Iz misala tisk. u Senju okolo god. 1507.

Malak. III. 1—4.

[illegible]

Mat. IV. 18—22.

[illegible]

39. Iz triebnika g. 1512, braće III. reda s. Franciska.

Mark. XVI. 15—18.

[illegible]

40. Iz misala tisk. u Mletcih god. 1528.

Luk. VII. 11—16.

[illegible]

Apost. djelov. II. 1—11.

[illegible]

[illegible]

41. Iz mis. tisk. na senjskoj Rieci g. 1531.

Jezek. XXXVII. 1—14.

[illegible]

[illegible]

Mark. VII. 31—37.

[illegible]

42. Iz časosl. tisk. u Mletcih god. 1561.

Pjesan XXIII.

[illegible]

Nahuma I. 1—4.

[illegible]

Apost. djelov. VIII. 14—17.

[illegible]

[illegible]

Pjesma na Gospodinovo Uzašastje.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

III. DIO.

IZGLEDI
IZ TISKO- I RUKOPISAH RUSKOGA RAZREDA.

XVII. VIEK.

1. Iz misala tisk. u Rimu god. 1631.

Izhoda XII. 1—11.

[illegible]

[illegible — Glagolitic text]

Mark. VI. 17—29.

[illegible — Glagolitic text]

[illegible — Glagolitic text]

2. Iz časoslova tisk. u Rimu god. 1648.

Pjesan XCIX.

[illegible — Glagolitic text]

Luk. I. 68—79.

[illegible — Glagolitic text]

[illegible]

Život sv. Kaja pape m.

[illegible]

Pjesma na čast mnogih mučenikah.

[illegible]

[illegible]

3. Iz časoslova tisk. u Rimu god. 1688.

Pjesan CXLVII.

[illegible]

Početak života sv. Jelisave portug. kraljice.

[illegible]

4. Iz bukvara tisk. u Rimu god. 1693.

Pjesan CXI.

[illegible]

XVIII. VIEK.

5. Iz misala tisk. u Rimu god. 1706.

Iž. II. 2—5.

[illegible]

[illegible]

Luk. VI. 17—23.

[illegible]

6. Iz mrtv. misala tisk. u Rimu god. 1607.

II. Makab. XII. 43—46.

[illegible]

7. Iz misala tisk. u Rimu god. 1741.

Izhoda XV. 27; XVI. 1—7.

[illegible]

[illegible]

Luk. II. 42—52.

[illegible]

[illegible]

8. Iz bukvara tisk. u Rimu god. 1753.

Pjesan CXXIX.

[illegible]

9. Iz bukv. tisk. u Mletcih god. 1763.

Luk. I. 46—55.

[illegible]

10. Iz molitvenika tisk. u Mletcih g. 1765.

Pjesan LXXXIV.

[illegible]

[illegible]

11. Iz mrtv. mis. tisk. u Rimu god. 1767.

Iv. V. 25—29.

[illegible]

12. Iz bukvara tisk. u Rimu god. 1788.

Pjesan CXII.

[illegible]

13. Iz časoslova tisk. u Rimu god. 1791.

Pjesan II.

[illegible]

Početak života s. Ivana kentjanskoga.

[illegible]

[illegible]

14. Iz dodatka k časoslovu tisk. u Rimu. god. 1791.

Pjesma na čast s. Jerolima naddučitelja.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

XIX. VIEK.

15. Iz rukopis. bukvara god. 1823.

Pjesan CXIII.

[illegible]

DODATAK.

IZGLEDI
IZ RUKO- I TISKOPISAH GRČKOSLOVEN. PISMA.

1. Iz ostromirova jevandjelistara.

Mat. XVIII. 10—14.

Блюдѣте сѧ, и не радите о ѥдиномь отъ малыихъ сихъ, глаголю бо вамъ: ꙗко ан'гели ихъ на небесехъ вынѫ видать лице отьца моѥго небесьнаго. приде бо сынъ чловѣчьскыи възискатъ и съпастъ погыбъшаго. чьто сѧ мьнить вамъ? аще бѫдеть етероу дроугоуоумоу чловѣкоу сто овьць, и заблюдить ѥдина отъ нихъ: не оставить ли девѧти десѧтъ и девѧти на горахъ, и шьдъ иштеть заблѫждъшаѩ? и аще бѫдеть обрѣсти ѭ: аминъ, глаголѭ вамъ: ꙗко радоуѥть сѧ о неи паче, неже о девѧти десѧтъ и девѧти не заблѫждьшиихъ. тако нѣсть волꙗ прѣдъ отьцемь вашимь небесьнымь, да погыбнеть ѥдинъ отъ малыихъ сихъ.

Iv. V. 1—15.

. . . . . . вьниде исоусъ въ ѥроусалимъ. ѥсть же въ иероусалимѣхъ на овьчи коупѣли, ꙗже нарицаѥть сѧ еврѣискы виѳезда, пѧть притворъ имѫщи. въ тѣхъ лежаше мъножьство болѧщиихъ, слѣпъ, хромъ, соухъ чаѭщиихъ движениꙗ водѣ. аньгелъ бо господьнь на вьсѧ лѣта мꙑлаше сѧ въ кѫпѣли; и възмѫщаше водѫ. и иже прѣжде вълажаше по възмѫщении воды, съдравъ бываше ꙗцѣмьже недѫгъмь одьржимъ бываше. бѣ же ѥдинъ тоу чловѣкъ три десѧте и осмь лѣтъ имꙑ въ недѫзѣ своѥмь. сего видѣвъ исоусъ и разоумѣвъ, ꙗко мънога лѣта

оуже имааше, глагола ѥмоу: хощеши ли цѣлъ быти? отъвѣща ѥмоу недѫжьныи: господи, чловѣка не имамъ, да ѥгда възмѫтить сѧ вода, въвьржеть мѧ въ кѫпѣль: ѥгда же прихождѫ азъ, инъ прѣжде мене вълазить. глагола ѥмоу исоусъ: въстани, възьми одръ твои, и иди въ домъ твои. и абие цѣлъ бысть чловѣкъ, и възѧ одръ свои, и хождааше. бѣ же сѫбота въ тъ дьнь. глаголахѫ же июдеи исцѣлѣвъшоуоумоу: сѫбота ѥсть, и не достоить тебѣ възѧти одра твоѥго. онъ же отвѣща имъ: иже мѧ сътвори цѣла, тъ мънѣ рече: възьми одръ твои, и ходи. въпросишѧ же и: къто ѥсть чловѣкъ рекыи тебѣ: възьми одръ твои, и ходи? исцѣлѣвыи же не вѣдѣаше къто ѥсть; исоусъ бо оуклони сѧ народоу сѫщоу на мѣстѣ. по томь же исоусъ обрѣте и въ цьркъви, и рече ѥмоу: се цѣлъ ѥси: къ томоу не съгрѣшаи, да не горе ти чьто бѫдеть. и иде чловѣкъ, и повѣда июдеомъ, ꙗко исоусъ ѥсть, иже мѧ сътвори цѣла.

Mat. VI. 1—14.

вънемлѣте, милостꙑнѧ вашеѩ не творити прѣдъ чловѣкꙑ, да види(ми) бѫдете ими: аще ли же ни, мьздꙑ не имате отъ отьца вашего, иже ѥсть на небесехъ. ѥгда оубо твориши милостꙑнѭ, не въстрѫби прѣдъ собоѭ, ꙗко лицемѣри творѧтъ въ съборищихъ и въ стьгнахъ, да прославѧть сѧ отъ чловѣкъ. аминь, глаголѭ вамъ: ꙗко въсприемлѭть мьздѫ своѭ. тебѣ же творѧщѭ милостꙑнѭ, да не чоуѥть шоуица твоꙗ, чьто творить десница твоꙗ, да бѫдеть милостꙑни твоꙗ въ таинѣ, и отьць твои видѧи въ таинѣ въздасть тебѣ ꙗвѣ. и ѥгда молиши сѧ, не бѫди ꙗко лицемѣри, ꙗко любѧть на съборищихъ и въ стьгнахъ и на распѫтиихъ стоѩще молити сѧ, да ꙗвѧть сѧ чловѣкомъ. аминь, глаголѭ вамъ: ꙗко въсприемлѭть мьздѫ своѭ. тꙑ же, ѥгда молиши сѧ, вьниди въ клѣть твоѭ, и затвори двьри твоꙗ, и моли сѧ отьцоу твоѥмоу въ таинѣ, и отьць твои видѧи въ таинѣ въздасть тебѣ ꙗвѣ. молѧще же сѧ, не лихоглаголѣте, ꙗкоже ꙗзꙑчьници: мьнѧть бо сѧ, ꙗко въ мънозѣ глаголании своѥмь оуслꙑшани бѫдѫть. не подобите сѧ оубо имъ: вѣсть бо отьць вашь, ихъже трѣбоуѥте, прѣжде прошениꙗ вашего.

тако оубо молите вꙑ сѧ: Отьче нашь, иже ѥси на небесехъ, да свѧтить сѧ имѧ твоѥ. да придеть цѣсарьствиѥ твоѥ. да бѫдеть волꙗ твоꙗ, ꙗко на небеси, и на земли. хлѣбъ нашь насѫщьнꙑи даждь намъ дьньсь. и остави намъ дългꙑ нашꙗ, ꙗко и мꙑ оставлꙗемъ длъжьникомъ нашимъ. и не въведи насъ въ напаст, нъ избави нꙑ отъ неприꙗзни, ꙗко твоѥ ѥсть цѣсарьствиѥ, и сила, и слава въ вѣкꙑ. аминь.

Luk. V. 11—32.

Рече господь притъчѫ сиѭ: чловѣкъ нѣкꙑи имѣ дъва сꙑна, и рече мьнии сꙑнъ ѥю отьцоу: отьче, даждь ми достоинѫ часть имѣниꙗ, и раздѣли има имѣниѥ. и не по мънозѣхъ дьнихъ, събравъ вьсе мьнии сꙑнъ отиде на странѫ далече, и тоу расточи имѣниѥ своѥ живꙑ блѫдьно. иждивъшоу же ѥмоу вьсꙗ, бꙑсть гладъ крѣпъкъ на странѣ тои, и тъ начѧтъ лишати сѧ. и шьдъ прилѣпи сѧ ѥдиноумь отъ житель тоꙗ странꙑ, и посъла и на села своꙗ пастъ свинии. и желааше насꙑтити чрѣво своѥ отъ рожьць, ꙗже ѣдѣахѫ свиниꙗ, и никътоже не даꙗше ѥмоу. въ себѣ же пришьдъ, рече: колико наимьникъ отьца моѥго избꙑваѭть хлѣби: азъ же сьде гладъмь гꙑбѫ! въставъ идѫ къ отьцоу моѥмоу, и рекѫ ѥмоу: отьче, съгрѣшихъ на небо и прѣдъ тобоѭ: оуже несмь достоинъ нарешти сѧ сꙑнъ твои: сътвори мѧ ꙗко ѥдиного отъ наимьникъ твоихъ. и въставъ иде къ отьцоу своѥмоу. ѥще же ѥмоу далече сѫщоу, оузьрѣ и отьць ѥго, и милъ ѥмоу бꙑсть, и текъ паде на вꙑѭ ѥго, и облобꙑза и. рече же ѥмоу сꙑнъ: отьче, съгрѣшихъ на небо и прѣдъ тобоѭ: оуже несмь достоинъ нарещи сѧ сꙑнъ твои. рече же отьць къ рабомъ своимъ: изнесѣте одеждѫ прьвѫѭ, и облѣцѣте и, и дадите прьстень на рѫкѫ ѥго, и сапогꙑ на нозѣ, и приведъше тельць оупитанꙑи заколѣте, и ѣдъше да веселимъ сѧ, ꙗко сꙑнъ мои сь мрьтвъ бѣ, и оживе: изгꙑблъ бѣ, и обрѣте сѧ. и начѧшѧ веселити сѧ.' бѣ же сꙑнъ ѥго старѣи на селѣ, и ꙗко грѧдꙑ приближи сѧ къ домоу, слꙑша пѣниꙗ и ликꙑ; и призъвавъ ѥдиного отъ рабъ, въпрашааше, чьто оубо си сѫть. онъ же рече ѥмоу: ꙗко братъ твои приде, и закла отьць твои

тельць оупитанꙑи, ꙗко съдрава и приꙗтъ. разгнѣвавъ же сѧ, и не хотѣаше вънити. отьць же ѥго изьдъ молѣаше и, онъ же отъвѣщавъ рече отьцоу своѥмоу: се, колико лѣтъ работаѭ тебѣ, и николиже заповѣди твоѥѩ не прѣстѫпихъ, и мънѣ николиже не далъ ѥси козьлѧте, да съ дроугꙑ моими възвеселилъ сѧ бꙑхъ: ѥгда же сꙑнъ твои сь, изѣдꙑи твоѥ имѣниѥ съ любодѣицами, приде, закла ѥмоу тельць питомꙑи. онъ же рече ѥмоу: чадо, тꙑ вьсегда съ мъноѭ ѥси, и вьсꙗ моꙗ твоꙗ сѫть: възвеселити же сѧ, и въздрадовати подобааше, ꙗко братъ твои сь мрътвъ бѣ, и оживе: изгꙑблъ бѣ, и обрѣте сѧ.

Iv. I. 1—14.

Искони бѣ слово, и слово бѣ отъ бога, и богъ бѣ слово. се бѣ искони оу бога. и тѣмь вьсꙗ бꙑшꙗ, и без него ничьтоже не бꙑсть, ѥже бꙑсть. въ томь животъ бѣ, и животъ бѣ свѣтъ человѣкомъ, и свѣтъ въ тьмѣ свьтить сѧ, и тьма ѥго не обꙗтъ. бꙑсть человѣкъ посъланъ отъ бога, имꙗ ѥмоу иоанъ. тъ приде въ съвѣдѣтельство, да съвѣдѣтельствоуѥть о свѣтѣ, да вьси вѣрѫ имѫть имь. не бѣ тъ свѣтъ, нъ да съвѣдѣтельствоуѥть о свѣтѣ. бѣ свѣтъ истиньнꙑи, иже просвѣщаѥть в'сꙗкого человѣка грѧдѫща въ миръ. въ мирѣ бѣ, и миръ тѣмь бꙑсть, и миръ ѥго не позна. въ своꙗ приде и свои ѥго не приꙗшꙗ; ѥлико же ихъ приꙗтъ и дасть имъ область чадомъ божиѥмъ бꙑти, вѣроуѭщиимъ въ имꙗ ѥго; иже ни отъ кръви, ни отъ похоти плътьскꙑꙗ, ни отъ похоти мѫжьскꙑ, нъ отъ бога родишꙗ сѧ. и слово плъть бꙑсть, и въсели сѧ въ нꙑ: и видѣхомъ славѫ ѥго, славѫ ꙗко ѥдиночѧдааго отъ отьца, исплънь благодати и истинꙑ.

Mark. XVI. 1—8.

И минѫвъши сѫботѣ, мариꙗ магдалꙑни, и мариꙗ иꙗковлꙗ, и саломии коупишꙗ ароматꙑ, да пришьдъше помажѫть исоуса. и зѣло за оутра въ ѥдинꙑи сѫботꙑ придошꙗ на гробъ, въсиꙗвъшоу слъньцю. и глаголаахѫ въ себѣ: къто отъвалить намъ камень отъ двьри гробоу? и възрѣвъша видѣшꙗ ꙗко отъвалѥнъ бѣ камень, бѣ бо великъ зѣло. и вълѣзъша въ гробъ видѣшꙗ юношѫ сѣдѧщь о деснѫѭ ихъ, одѣнъ въ одеждѫ бѣлѫ; и оужасошꙗ сѧ. онъ же глагола имъ: не оужасаите сѧ: исоуса ищете назарꙗнина, распѧтаго: въста, нѣсть сьде: се мѣсто, идеже положишꙗ и. нъ идѣте, и рьцѣте оученикомъ ѥго и петрови, ꙗко варꙗѥть вꙑ въ галилеи: тоу и видите, ꙗкоже рече вамъ. и и отъшьдъша, бѣжашꙗ отъ гроба, имѣаше же ꙗ трепетъ и оужасъ; и никомоуже ничьсоже не рѣшꙗ, боꙗахѫ бо сѧ.

2. Iz suprasalskoga sbornika.

Početak govora s. Jepifanija o grobu Spasitelja Isusa Krsta i t. d.

Слово свѧтааго Єпифаниꙗ архиепископа кѵпрьска о погребении тѣле господи нашего Ісоу Христоса, ї ѡ Їѡсифѣ иже отъ Аримаѳеꙗ, и о Никодимѣ, и о сьнитии господи нашего гробьнѣꙗмь по съпасъпасьнѣи мѫцѣ дивьно бꙑвъшоу.

Что се? дьньсь мльчаниѥ много на земи! ч'то се? се мльчаниѥ много и исплиштеваниѥ много? мльчаниѥ много, ꙗко цѣсарь съпитъ: земьꙗ оубоꙗ сѧ и оумльча, ꙗко богъ плътиѭ оусьне. богъ плътиѭ и оусьне, и адъ въстрепета. богъ въ малѣ оусьне, и съпаштаꙗ отъ вѣка отъ ада въскрѣси. къде нꙑнꙗ сѫтъ вьчерашьнꙗꙗ мльвꙑ и гласи, и говори вꙑвлажитии на Христоса отъ законопрѣстѫпникъ? кде народи, и чини, и орѫжиꙗ, и жрьди? к'де цѣсаре, и їереи, и сѫдиꙗ осѫжденꙑꙗ? кде свѣшта, и мечи и говори бешисльнии? кде людиѥ, и гнѣваниꙗ, и трѫтъ неправьдьнꙑи? въ истинѫ оубо зѣло, въ истинѫ людиѥ поочишꙗ сѧ тъштетьнꙑимъ и безоумьнꙑимъ. потъкнѫшꙗ сѧ въ ѫгъльнꙑи о камень Христоса, и сами съкроушишꙗ сѧ; прикрѫгошꙗ сѧ въ твръдꙑи камень, нъ въ пѣнꙑ вльнꙑ ихъ раздошꙗ сѧ. потъкошꙗ сѧ о наковальнѣ непобѣдимѣѥмъ, нъ сами сътърени бꙑшꙗ. възнесошꙗ на дрѣво камень, и сънидѣ оумрьтви ꙗ. съвꙗзашꙗ великааго Сафона, сльньца Христоса, нъ раздроуши вѣчьнꙑꙗ ѫзꙑ иноплеменьникꙑ и законопрѣстѫп'никꙑ погоуби. заиде богъ сльньце подъ земьѭ, и тьмѫ прѣмрачьнѫ иоудеомъ сътвори. дь-

несь съпасение сѫштиимъ на земи, и отъ вѣка подъ землѭ сѫштиимъ. дьнесь съпасение вьсемоу мироу, елико видимъ и елико не видимъ. соугоубь дьнесь пришьствие господьнѥ, соугоубь съмотрение, соугоубь чловѣколюбие, соугоубь сьпитие, въ коупѣ же сьмирение, соугоубо въ чловѣкомъ посѣштение, отъ небесе на землѭ, отъ земьѧ подъ землѭ. богъ приходитъ, врата адова отъврѣзаѭтъ сѧ, сънаштии отъ вѣка радоуите сѧ; сѣдѧштии вь тьмѣ и вь сѣни сьмрьтьнѣ великыи свѣтъ приимѣте. съ робы господь, съ мрьтвыими богъ, съ оумѣрьшиими животъ, съ повиньныими неповиньныи, съ сѫштиими въ тьмѣ немрьчаи свѣтъ, съ плѣньникы свободитель, съ прѣисподьнѣими прѣвышьнѣи небесъ. Христос на земи, вѣровахомъ. Христос въ мрътвыихъ, с нимъ сънидѣмъ, да оувѣмъ таиньıа аже тоу; да разоумѣемъ божиѭ таинѫ, таина подъ землѭ чоудеса, да оувѣмъ, како и сѫштиимъ въ адѣ просвѣтилъ естъ проповѣдь. Ч'то оубо? вьса ли прѣпрость сънасаѥтъ явивъ сѧ въ адѣ бог'? ни, нъ и тоу вѣроуѭштаа. вьчера съмотрьливьнаа твора а дьнесь владычьскаа; вьчера пльтьскаа а дьнесь господьскаа дѣва, вьчера чловѣчьскаа, а дьнесь божьствьнаа явьѥтъ, вьчера за оухо оударенъ бываше, дьнесь же бльштаниимъ божиемъ адовьское жилиште биѥтъ. вьчера съвязанъ бываше, дьнесь неразрѣшьнами жѫзами связа'тъ мѫчителѧ. вьчера осѫжденъ бываше, дьнесь осѫжденыимъ свободѫ дароуѥтъ. вьчера слоугы пилатовы рѫгаахѫ сѧ емоу, дьньсь вратьници адовьнии видѣвъше ништезоша. нъ оубо слыши о христовьнѣи мѫцѣ вышьнѥе слово; слыши и въспои, слыши и прослави, слыши и проповѣждь божиа чоудеса великаа: како законъ остѫпаѥтъ, како благодѣть процвитаѥтъ, како образи мимоходѧтъ, како истина проповѣдаѥтъ сѧ, како сѣнь' мимоходитъ, како сльньце вьселенѫѭ испльнѣѥтъ, како ветъхыи законъ обетъша, како же новыи извѣштаѥтъ сѧ, како дрєвьнаа прѣидоша, како новаа процвѣтоша. двои людие въ Сиѡнѣ въ хрьстовьнѣи мѫцѣ въ врѣмѧ придоша: еврѣистии воупно же и поганьстии; два цѣсара: Пилат' и Ирѡдъ; два иерѣа: Анна и Каиафа; да обѣ настѣ въ коупѣ бѫдете, ова прѣстаѭшти и христовьнаа начинаѭшти, двѣ жрьтвѣ въ тъ вечеръ далиете сѧ, по неже сънасение, глаголѫ,

живыимъ и мрьтвыимъ быва'ше. иодеи же съвязаѭште агньца закалахѫ; а иже отъ поганъ въ пльть бога; и ови вь сѣнь вьзирахѫ, ови же въ сльньцоу и богоу притѣкахѫ; и ови съвязавъше Христа отъсылахѫ, а иже отъ поганъ инодоушьно его приимахѫ.

3. Iz Jevdjenijevih ulomakah psaltira.

Pjesni CIII. 1—11.

(Благослови, доуша моꙗ, господа: господи боже мои, възвеличилъ сѧ еси зѣло.) въ исповѣданье и вь лѣпотоу облѣче сѧ, одѣаи сѧ свѣтомъ ꙗко и ризоѭ: простирая небо ꙗко и кожѫ: покрываꙗ водами прѣвыспрьнаа (е)го. полагаи облакы въ въсхожденье свое, ходаи на крилоу вѣтрьнюю, твораи ангелы своѧ, дѫхы, и слоугы своѧ огнь палѧшть. Оснываи землю на тьрди своеи; не прѣклонить сѧ въ вѣкъ вѣка. бездьна, ꙗко и риза одѣнье ѥѧ: на горахъ станѫть воды. отъ запрѣштенья твоего побѣгнѫть: отъ гласа грома твоего оустрашѧть сѧ. въсходѧть горы, и низъходѧть поля въ мѣста, аже еси основалъ имъ. прѣдѣлъ положилъ (еси), юже не прѣидѫть, ни обратить сѧ покрытъ землѧ. посылаѩ источьникы въ дьбрехъ: по срѣдѣ горъ проидѫть воды. . . . . жидать анагри въ жаждѫ (жаждѫ своѭ).

4. Iz bolonjskoga psaltira.

Pjesan I.

Блаженъ мѫжъ, иже не иде на съвѣть нечьстивыихъ, и на пѫти грѣшьныихъ не ста, и на сѣдалищи гоубитель не сѣде; Нъ въ законѣ господьни волѣ его, и въ законѣ его поучитъ сѧ дънъ и нощь. И бѫдетъ ꙗко дрѣво саждение при исходищихъ водамъ, еже плодъ свои дастъ въ врѣмѧ свое. и листъ его не отпадетъ; И все елико творитъ, поспѣетъ сѧ емоу. Не тако нечьстиви, не тако; нъ ꙗко прахъ, егоже възмѣтаетъ вѣтръ

ѡтъ лица ӡемлѧ. Сего ради не въскреснѫтъ нечъстивии на сѫдъ, ни грѣшьници въ съвѣтъ праведнъїхъ, ꙗко съвѣстъ господь пѫтъ праведнъїхъ, и пѫтъ нечьстивъıхъ погъїбнетъ.

5. Iz šišatovačkoga praksapostolarija.

Apost. djel. VI. 1—5.

Въ ѡны дьни, оумножьшимъ се оученикомъ, бысть ръпьтъ ѥлиньскъ въ Ієврѣѡмь, ꙗко прѣӡрими бывахоу вьдовице ихъ по вьседьневьные слѫжде. и приӡвавьша же ѡба на десете народь оученика рѣше: не лѣпо ѥсть намъ ѡставивьше слово божиѥ, слоужити трапеӡамъ. иӡыщите оубо, братиѥ, ѡть вась самѣхь ӡ моужь свѣдѣтельствованъ, испльнъ доуха света и прѣмоудрости, ѥже поставимъ над трѣбованиѥмь. мы же въ молитвѣ и слоужьбѣ слова да прѣбываѥмь. и годѣ бысть слово се прѣдь вьсѣмь народомъ. иӡьбраше же Стѣфана, моужа испльнъ вѣры и доуха света, и Филиппа и Прохора, и Никонора и Тимона, и Пармепоу и Николаꙗ прищьльца антиѡхинскаго.

K Žud. I. 1—12.

Многочьстьно, и многораӡличние древле богъ глаголавъ пророкы: на слѣдьвь дьни сихъ глагола намъ сыномъ, ѥгоже положи наслѣдьника вьсѣмь, имьже и сътвори вѣкы: иже сии сиꙗниѥ славы ѥго и ѡбраӡъ оупостаси ѥго, носе же вьсачьскаꙗ глаголомъ силы своѥе собою, ѡцѣщениѥ грехомъ нашимъ створь, сѣде ѡ десноую величьствиꙗ на высокыхъ; толико лоучe бывь аньгель, ѥлико раӡличнѣѥ ихъ наслѣдова имѥ. въ комоу бо рече когда ѡть аньгель: сынъ мои ѥси ты, аӡъ дьнь родихъ те? и пакы: аӡъ боудоу ѥмоу въ ѡ тьць, и ть боудеть ми въ сына? ѥгда же пакы вьводить прьвѣньца въ вьселеноую, глаголѥть: ида поклонесть се ѥмоу вьси аньгели божи. и въ аньгеломъ же глаголѥть: творей аньгелы своѥ доухы, и слоугы своѥ ѡгнь палещь. въ сыновы же: прѣстол твои боже въ вѣкы вѣкоу: жьӡль правленниꙗ, жьӡль царьствиꙗ твоѥго. вьӡлюбилъ ѥси правьдоу, и

вьӡненавидѣ непрaвьдоу: сего ради помаӡа те богъ, богъ твои, ѡлѣѥмь радости паче причестьникъ твоихъ. въ началѣ ть ты, господи, ӡемлю ѡснова, и дѣла роукоу твоѥю соуть небеса. таа погыбьноуть, ты же прѣбоудеши, и вьса ꙗко риӡа ѡбетьшають, и ꙗко ѡдеждоу сьвиѥши ꙗ, и иӡмѣнеть се: ты же исть ѥси, и лѣта твоꙗ не ѡскоудѣють.

6. Iz nikoljskoga četverojevandjelja.

Mat. X. 34—42

не мьнѣте, ѣко придь оутвръдити мира на ӡемлю: не придь оутврѣдити мира, нь мачь. придохъ бо раӡлоучити члоаѣка нь отьца своѥго, и дьщерь на матерь, и невѣстѫ на свекрьвь своꙗ, и враӡи члоаѣкѫ домащьни его. иже любить отьца или матерь паче мене нѣсть мене достоѣнь; иже любить сына или дьщерь паче мене, нѣсть мене достоѣнь. иже не приметь крьста своѥго, и въ слѣдь мене не идеть, нѣсть мене достоѣнь. обрѣть дѫшѫ своꙗ, погѫбить ю, а иже погѫбить дѫшѫ своꙗ мене ради, обрѣщеть ю. иже вы приемлеть, мене приемлеть: иже приемлеть ме, приемлеть пославьшаго ме. и приемлеи пророка вь име пророче, мьӡдѫ пророчю приемлеть: и приемлеи праведьника вь име праведьниче, мьӡдѫ праведьничю приемлеть. иже колиждо напоить єдиного ѡть малѣхъ сихъ чашѫ стѫдены воды тькмо вь име оученика: амин, глаголю вамъ: не погѫбить мьӡды свое.

Mat. XXIII. 34—39.

сего ради се, аӡъ слю кь вамъ пророкы, и прѣмѫдрие книгочие, и ѡть нихъ оубиете, и пропьнете, и ѡть нихъ тепете на сьньмищихъ вашихъ, иждженете ѡть града въ градъ, да придеть на вы всака крьвь праведьна пролѣваема на ӡемлю, ѡть крьви Авела праведьнаго до крьви Ӡахарие, сына варахиина, егоже оубисте междѫ црькавию и олтаремь. аминь, глаголю вамъ: придѫть вса си на родь сь. и си Єрѫсалиме, си Єрѫсалиме, иӡбивы пророкы, и камениемь побиваюши посланьние кь тебѣ: коль крати вьсхотѣхь сьбрати чеда твоѣ, ѣкоже сьбѣраеть кокошь птиньце подь крилны: и не вьсхотѣсте? и се, оставлаеть се вамь домь

вашь пусть. глаголю бо вамь: не имате мене видѣти дондеже речете: благословень греди вь име господьне.

7. Iz psaltira tisk. u Mletcih god. 1571.

Pjesan XXIII.

Господьня ѥсть земля испльненїѥ, вьселѥнаа, и вси живоущеи на неи. ть на морихь ѡсновалъ ю ѥсть, и на рѣкахь оуготовалъ ю ѥсть. кто вьзидеть на гороу господьню? или кто станеть на мѣсте светѣмь ѥго? неповинень роукама и чисть срьдцемь иже не приеть на соуѥ доушоу свою, и не кльнет се льстїю искрьнемоу своемоу. сь приметь благословенїе ѡть господа, и милостиню ѡть бога спаса своего. сїи родь искоущихь господа искоущихь лице бога ıаковлıа. вьзмѣте врата, кнезы, ваше, и вьзмѣте се врата вѣчна: и вьнидеть цѣсарь славы. кто ѥсть цесарь славы? господь крѣпкь и силень, господь силень вь брани. вьзмѣте врата, кнезїи, ваши, и вьзмѣте се врата вѣчна: и вьнидеть цѣсарь славы. кто ѥсть сьи цѣсарь славы? господь силамь ть ѥсть цѣсарь славы.

Pjesan CXXXVI.

На рѣцѣ вавилонсцѣи, тоу сѣдехомь и плакахомь, поменоувше сїѡна: на врьбїи по срѣде ѡбесихомь ѡрьганїи наше, ıако тоу вьпросише ни плѣнивши нась, словесь пѣсней, и ведшеи нась: пѣнїе вьспоите намь ѡть пѣсней сїѡнскихь. како вьспоѥмь пѣснь господьню вь земли тоуждеи? аще забоудоу тебѣ, иероусалимѣ, забвена боуди десница моıа. прильпїи ѥзыкь мои грьтани моѥмь, аще не поменоу тебѣ: аще не прѣдложоу иероусалима ıако вь начелѣ веселїа моѥго. помени, господи, сыны ѥдомскихь день иероусалимь, глаголющихь: истьщаите, истьщаите до ѡснованїа ѥго. дьщи вавилоня ѡкаана: блажень иже вьздасть тебѣ вьданїе твоѥ, иже вьздасть намь. блажень иже иметь, и разбиѥть младеньце твоѥ ѡ камень.

8. Iz sv. Pisma tisk. u Ostrogu god. 1581

Poroda XXXVII. 6—22.

Видѣ же Іосифъ сонъ, и повѣдаше братїи своей, и рече имъ: послꙋшайте сна моего иже видѣхъ: Мнѣхом сѧ средѣ пола вѧжꙋще снопы; и ста мой снопъ простъ, ваши же снопове окрестъ стоѧще кланѧше сѧ моемꙋ снопꙋ. Рѣша же емꙋ братїѧ его: егда цѣсарствꙋѧ цѣсарствовати бꙋдеши над нами? или владыи владѣти бꙋдеши над нами? и приложиша еще ненавидѣти его сновъ ради и рѣчи его. И видѣ сонъ дрꙋгїи, и повѣдаше ѡтцꙋ своемꙋ, и братїи своей, и рече: се видѣхъ дрꙋгїи сонъ, аки слонце, и мѣсѧць, и единъ на десѧть звѣздъ поклонѧхꙋ ми сѧ. Запрѣти же емꙋ ѡтець, и рече: что есть сонъ сей иже еси видѣлъ? еда ли пришедъ азъ и мати твоѧ съ братїею твоею поклонимсѧ тебѣ до землѧ? Възревноваша же емꙋ братїѧ его; а ѡтецъ его съблюдѣ слово се. И ѡтидоша братїѧ его пасти овецъ ѡтца своего въ сихем. рече же ізраиль Іосифꙋ: еда ли братїѧ твоѧ не пасꙋтъ в сихемъ: ходи, да пошлю тѧ къ нимъ. Рече же: се, азъ. И рече емꙋ ізраилъ: шедъ вижд аще ли братїѧ твоѧ здрави и овцѧ, и повѣж ми. И посла Іосифа ѡт раздоли хеврона, и пришедъ в сихемъ, и срѣте и мꙋжь, глаголѧ: что ищеши? сей же рече: братїѧ своѧ ищꙋ, повѣжд ми гдѣ пасꙋтъ. Рече же емꙋ мꙋжь: ѡтидоша ѡт сюдꙋ; слышахъ бо глаголюща ихъ: пойдемъ въ дофаимъ. Ідѣ Іосифъ въ слѣдъ братїѧ своѧ, и обрѣте ѧ въ дофаимъ. И оузрѣша и из далече прежде приближенїѧ его къ нимъ, и злѣ ꙋмыслиша и оубити; вѣщаша бо кождо ихъ братꙋ своемꙋ: О се, сновидецъ онъ идетъ. нинѣ оубо ходите, да оубїемъ и, и въвръжемъ и въ единъ ровъ, и речемъ: звѣрь лютъ съѣдѣ и есть: и да оузримъ что бꙋдетъ сонъ его. Слышавъ же Рꙋвим, хотѧ избавити его ѡтъ рꙋкꙋ ихъ, и рече: не оу-

вѣємъ єго на дꙋшꙋ. рече же имъ рꙋвимъ: не пролеите крови, но въвр'ъзите и въ ровъ той, иже єсть въ пꙋстыни, а рꙋкꙋ не възложите на нь, ищѧ сѧ ꙗко да избавитъ єго ѿ рꙋкꙋ ихъ, и ѿпꙋститъ въ отцꙋ своємꙋ.

Mark. IX. 17—29.

І ѿвѣщавъ єдинъ ѿ народа, рече: оучителю, приведохъ сына моєго к тебѣ имꙋщь дꙋхъ нѣмъ, и идѣже колиждо имѣтъ єго, разбиваєтъ єго, и пѣны тѣщитъ, и съкрежещетъ зꙋбы своими, и оцѣпѣнѣваєтъ: и рѣхъ оученикомъ твоимъ, да иждєнꙋтъ єго, и не възмогоша. он же ѿвѣщавъ глагола имъ. Ѡ' роде невѣренъ, до колѣ въ васъ бꙋдꙋ? до колѣ терплю вы? приведѣте єго ко мнѣ. И приведоша єго къ немꙋ. И видѣвъ єго, абїє дꙋхъ сътрѧсе єго; и падъ на земли' валѧше сѧ пѣны тѣщѧ. и въпроси' ѿца єго: колико лѣтъ єсть ѿнелиже се бысть ємꙋ? он же рече: из дѣтска: и многажды въ огнь въверже єго и въ воды, да погꙋбитъ єго: но аще что можеши, помози' намъ, милосердовавъ о насъ. Ісꙋсъ рече ємꙋ: єже аще что можеши вѣровати всѧ възможна вѣрꙋющемꙋ. І абїє възпи ѿецъ отрочате съ слезами глаголаше: вѣрꙋю, господи: помози' моємꙋ невѣрїю. Видѣв же Ісꙋсъ ꙗко сритщет сѧ народъ, запрѣти' дꙋхꙋ нечистомꙋ, глаголѧ ємꙋ: дꙋше нѣмыи и глꙋхїи, азъ ти повелѣваю: изыди из него, и к томꙋ не вниди в него. И възпивъ и много пръжав сѧ, изыде. И бысть ꙗко мертвъ, ꙗкоже мнозѣмъ глаголати: ꙗко ꙋмрет. Ісꙋсъ же ємъ єго за рꙋкꙋ, въздвиже єго; и въста'. И въшедшꙋ ємꙋ в домъ, оученицы єго въпрашахꙋ єго єдиного: ꙗко мы не възмогохомъ изгнати єго? и рече имъ: сей родъ ничимже можетъ изыти, токмо молитвою и постомъ.

9. Iz molitvoslova tisk. u Lavovu g. 1763.

Pjesan II.

Вскꙋю шаташа сѧ ꙗзыцы, и людїе поꙋчиша сѧ тщетнымъ? Предсташа царїе земстїи и князи' собраша сѧ в вкꙋпѣ на Господа, и на Христа' єго: Расторгнѣмъ оузы ихъ, и ѿвержѣмъ ѿ насъ иго ихъ. Живый на небесѣхъ посмѣєт сѧ имъ, и Господь порꙋгаєт сѧ имъ. Тогда' возглаголетъ къ нимъ гнѣвомъ своимъ, и ꙗростїю своєю смѧтетъ ѧ. Азъ же поставлєнъ єсмь Царь ѿ него, надъ Сїѡномъ горою сватою єгѡ', возвѣщаѧй повелѣнїє Господнє. Господь рече ко мнѣ': Сынь мой єси' ты', азъ днесь родихъ тѧ. Проси' ѿ мене, и дамъ ти ꙗзыки достоѧнїє твоє, и ѡдержанїє твоє концы' земли'. Оупасеши ѧ палицею желѣзною, и ꙗкѡ сосꙋды скꙋдєлничи сокрꙋшиши ѧ. И нынѣ царїе разꙋмѣйте; накажите сѧ вси', сꙋдїщїи земли'. Работайте Господеви со страхомъ, и радꙋйте сѧ ємꙋ' со трепетомъ. Прїимите наказанїє, да не когда' прогнѣваєт сѧ господь, и погибнете ѿ пꙋти праведнаго. 'Єгда' возгорит сѧ вскорѣ ꙗрость єгѡ, блажени вси' надѣющїи сѧ на нь.

Azbukve staroslovenskoga jezika

broj napredujući	glagolska: bugarska	glagolska: hrvatska: čista	glagolska: hrvatska: porus.	grčko-slovenska	ime	izgovor	brojna vriednost: glagol.	brojna vriednost: grčko-sloven.
1	Ⰰ ⰰ	Ⰰ ⰰ	Ⰰ ⰰ	А а	ⰰⰸⱏ	a	1	1
2	Ⰱ ⰱ	Ⰱ ⰱ	Ⰱ ⰱ	Б б	ⰱⱆⰽⰹ	b	2	—
3	Ⰲ ⰲ	Ⰲ ⰲ	Ⰲ ⰲ	В в	ⰲⱑⰴⱑ	v	3	2
4	Ⰳ ⰳ	Ⰳ ⰳ	Ⰳ ⰳ	Г г	ⰳⰾⰰⰳⱁⰾⰹ	g	4	3
5	Ⰴ ⰴ	Ⰴ ⰴ	Ⰴ ⰴ	Д д	ⰴⱁⰱⱃⱁ	d	5	4
6	Ⰵ ⰵ	Ⰵ ⰵ	Ⰵ ⰵ	Є є	ⰵⱄⱅⱐ	e, je	6	5
7	Ⰶ ⰶ	Ⰶ ⰶ	Ⰶ ⰶ	Ж ж	ⰶⰹⰲⱑⱅⰵ	ž	7	—
8	Ⰷ ⰷ	Ⰷ ⰷ	Ⰷ ⰷ	Ѕ ѕ	ⰷⱑⰾⱁ	z	8	6
9	Ⰸ ⰸ	Ⰸ ⰸ	Ⰸ ⰸ	З з	ⰸⰵⰿⰾⱑ	z	9	7
10	Ⰹ ⰹ	Ⰹ ⰹ	Ⰹ ⰹ	И и	ⰹⰶⰵ	i	10	8
11	Ⰻ ⰻ	Ⰻ ⰻ	Ⰻ {ⰻ / ⰻ̆}	І і {ї / й}	ⰻ	i {i / j}	20	10
12	{Ⰼ ⰼ / —}	Ⰼ ⰼ / Ⰼ ⰼ	{Ⰼ ⰼ}	Г' г'	ⰼⰵⱃⰲⱐ	{dj / j}	30	—
13	Ⰽ ⰽ	Ⰽ ⰽ	Ⰽ ⰽ	К к	ⰽⰰⰽⱁ	k	40	20
14	Ⰾ ⰾ	Ⰾ ⰾ	Ⰾ ⰾ	Л л	ⰾⱓⰴⰹⰵ	l	50	30
15	Ⰿ ⰿ	Ⰿ ⰿ	Ⰿ ⰿ	М м	ⰿⱏⰹⱄⰾⰹⱅⰵ	m	60	40
16	Ⱀ ⱀ	Ⱀ ⱀ	Ⱀ ⱀ	Н н	ⱀⰰⱎⱐ	n	70	50
17	Ⱁ ⱁ	Ⱁ ⱁ	Ⱁ ⱁ	О о	ⱁⱀⱏ	o	80	70
18	Ⱂ ⱂ	Ⱂ ⱂ	Ⱂ ⱂ	П п	ⱂⱁⰽⱁⰹ	p	90	80
19	Ⱃ ⱃ	Ⱃ ⱃ	Ⱃ ⱃ	Р р	ⱃⱐⱌⰹ	r	100	100
20	Ⱄ ⱄ	Ⱄ ⱄ	Ⱄ ⱄ	С с	ⱄⰾⱁⰲⱁ	s	200	200
21	Ⱅ ⱅ	Ⱅ ⱅ	Ⱅ ⱅ	Т т	ⱅⰲⱃⱐⰴⱁ	t	300	300
22	Ⱆ ⱆ	Ⱆ ⱆ	Ⱆ ⱆ	Оу оу	ⱆⰽⱏ	u	400	—
23	Ⱇ ⱇ	Ф ф	Ф ф	Ф ф	ⱇⱃⱐⱅⱏ	ph, f	500	500
24	Ⱈ ⱈ	Ⱈ ⱈ	Ⱈ ⱈ	Х х	ⱈⱑⱃⱏ	h	600	600
25	Ⱉ ⱉ	— ⱉ	— ⱉ ⱉ̄	Ѡ ѡ	ⱉⱅⱏ	o	700	800
26	Ⱋ ⱋ	Ⱋ ⱋ	Ⱋ ⱋ̈ ⱋ	Щ щ	ⱋⰰ	št	800	—
27	Ⱌ ⱌ	Ⱌ ⱌ	Ⱌ ⱌ	Ц ц	ⱌⰹ	c	900	(900)
28	Ⱍ ⱍ	Ⱍ ⱍ	Ⱍ ⱍ	Ч ч	ⱍⱃⱐⰲⱐ	č	1000	90
29	Ⱎ ⱎ	Ⱎ ⱎ	Ⱎ ⱎ	Ш ш	ⱎⰰ	š	—	—
30	Ⱏ ⱏ	— ⱏ ı	— ı	— ъ	ⰵⱃⱏ	ŭ	—	—
31	{— ⱏⰺ / — ⱏⰹ}	{— ⰺ}	— ıⰺ ⰺ̄	—{ЪИ / Ы}	{ⰵⱃⱏⰹ}	y	—	—
32	Ⱐ ⱐ	— ⱐ ı	— İ	— ь	ⰵⱃⱐ	ĭ	—	—
33	Ⱑ ⱑ	Ⱑ ⱑ	Ⱑ} ⱑ / —{ ⱑ̇	{Ѣ (ꙗ) / (ѣ)}	ⱑⱅⱐ	ě, ja {ja / ê}	—	—
34	Ⱓ ⱓ	Ⱓ ⱓ	Ⱓ ⱓ	Ю ю	ⱓ	ju	—	—
35	—	—	—	Ꙗ ꙗ	—	ja	—	—
36	—	—	—	Ѥ ѥ	—	je	—	—
37	Ⱔ ⱔ	—	—	Ѧ Ѧ ѧ ѧ	ⱔ	ę	—	900
38	Ⱘ ⱘ	—	—	Ѫ ѫ	ⱘ	ą	—	(90)
39	Ⱗ ⱗ	—	—	Ѩ ѩ	ⱗ	ję	—	—
40	Ⱙ ⱙ	—	—	Ѭ ѭ	ⱙ	ją	—	—
41	—	—	—	Ѯ ѯ	—	ps	—	60
42	—	—	—	Ѱ ѱ	—	ks	—	700
43	Ⱚ ⱚ	—	Ⱚ	Ѳ ѳ	ⱚⰻⱅⰰ	th	—	9
44	Ⱛ ⱛ	—	Ⱛ Ⱛ̈ ⱛ̈	Ѵ ѵ	ⰺⰶⰹⱌⰰ	y	—	400

Kazalo.

I. Iz svetoga Pisma.

II. Žitja.

III. Govori.

IV. Pjesme, spriednice i t. d.

V. Azbukve staroslovenskoga jezika.

Izpravci.

Na str.	XVI	r.	2	mjesto	toga	čitaj	istoga
„ „	2	r.	18	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	3	„	13 i 14	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	9	„	4 i 5	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	„	„	26	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	10	„	5 i 6	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	13	„	17	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	14	„	28	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	16	„	2	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	17	„	11	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	20	„	5	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	„	„	30	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	„	„	1	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	21	„	28	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	23	„	18	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	24	„	30	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	34	„	11	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	35	„	1	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	37	„	33	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	„	„	35	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	39	„	16	„	[illegible]	„	[illegible]
„ „	40	„	12	„	[illegible]	„	[illegible]

Na str.	r.	mjesto	čitaj
41	13	[illegible]	[illegible]
42	7	ulomci	ulomka
43	29	[illegible]	[illegible]
44	5	[illegible]	[illegible],
45	25	[illegible],	[illegible].
48	9	[illegible]	[illegible]
49	28	[illegible]	[illegible]
50	11	[illegible]	[illegible].
54	33	[illegible]	[illegible]
56	5	[illegible]	[illegible]
„	34	[illegible]	[illegible]
57	14	[illegible]	[illegible]
„	32	[illegible]	[illegible]
60	26	[illegible]	[illegible]
62	1	[illegible]	[illegible]
63	20	[illegible]	[illegible]
„	28	[illegible]	[illegible]
64	9	[illegible]	[illegible]
„	10	[illegible]	[illegible]
66	2	[illegible]	[illegible]
72	17	[illegible]	[illegible]
73	23	[illegible]	[illegible]
80	28	[illegible]	[illegible]
84	3	[illegible]	[illegible]
86	2	[illegible]	[illegible]
„	23	[illegible]	[illegible]
87	12	[illegible]	[illegible]
91	28	[illegible]	[illegible]
94	11	[illegible].	[illegible]
„	30	[illegible]- [illegible]	[illegible]- [illegible]
95	23	[illegible]	[illegible]
96	24	[illegible]	[illegible]
97	20	[illegible]-	[illegible]-
99	8	V,	XV,

Na str.	r.	mjesto	čitaj
101	7	и отъшьдъша	отъшьдъша
106	20	кедшеи,	кѣдшеи
„	29	твоѥ	твоѥ
107	9	сиќотъ	сиќвъ
„	13	пришéдъ	пришéдъ
„	18	шéдъ	шéдъ
108	7	тѣмъ	нѣмъ
„	8	ѻуцениκомъ	ѻуϒсениκомъ
109	3	полуйша	поѹуйша
„	6	поругáст	роругаст
„	8	постáвасмъ	поставаенъ
„	10	мий	мой
„	11	Просй	Просй
„	13	палице ю	палицею
„	16	Пріимите	Пріимите
111	7	str. 70	str. 70 i 107
„	23	izbrisaj	CIX